

Četvrtak, 17. Maj 2007.

Svedok Shemsedin Cekaj

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.17h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

Predmet broj IT-04-84-T, Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i ostalih.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Pretresno veće bi želelo da obavesti strane da će u skladu sa Pravilom 15 bis (A) današnji pretres biti u odsustvu sudske komisije. Sudija Hoepfela je zbog neodložnih ličnih razloga onemogućen da danas učestvuje u zasedanju, a preostala dvojica sudske komisije, Stole i ja smo zaključili, da je u interesu pravde, da nastavimo sa suđenjem bez sudske komisije. Nekoliko proceduralnih pitanja. Pokušaćemo da to bude što kraće. Strane su svesne toga da će se iskaz pukovnika Johna Croslanda nastaviti sledeće nedelje i Pretresno veće bi želelo da pita Obranu, da li ulaže prigovor na dokumente koji su u prilogu transkripta predmeta Limaj, i drugo da li ulažu prigovore na dokumente koje je Tužilaštvo ponudilo putem ovog svedoka tokom glavnog ispitivanja. Ako ima prigovora na uvođenje bilo kojih od ovih dokumenata Pretresno veće bi zamolilo Obranu da konkretno navede dokumenta, na koja ulaže prigovor, narednog ponedeljka. Mislio sam da što vam ranije skrenem pažnju na to, da će biti bolje, jer će prednost biti u tom što će Pretresno veće biti obavešteno pre nastavka ispitivanja pukovnika Croslanda. Na kraju Pretresno veće bi želelo da dâ jednu izjavu u vezi sa podneskom Tužilaštva po Pravilu 92 bis. Pre par sati ova izjava je bila nešto duža nego sada, zbog činjenice da je danas Pretresno veće podnело ispravak na podnesak Tužilaštva, da se uvedu pisane izjave po Pravilu 92 bis i taj ispravak je stigao tek jutros. Bez obzira na to, Pretresno veće želi da iznese nekoliko komentara na podnesak koji je Tužilaštvo podnalo po Pravilu 92 bis. Dana 19. februara 2007. godine, Tužilaštvo je podnelo obaveštenje o podnesku, da se uvedu pisane izjave po Pravilu 92 bis. Podnesak se sastojao od izjave i drugih materijala u vezi sa 21 osobom. Obrana je odgovorila na taj podnesak 28. februara, 1. marta i 2. marta. Dana 7. maja 2007. godine Tužilaštvo je podnelo podnesak, da se uvedu izjave osam osoba po Pravilu 92 bis. Sedam od njih su bile i u prvobitnom podnesku od 19. februara. Podnesak ne objašnjava kako se može upotrebiti materijal koji se podnosi u ova dva podneska i posebno ne objašnjava koje su promene unete u prvobitne izjave. Pretresno veće je primilo k znanju da su neke izjave identične, dok su druge menjane ili dopunjavane u manjem ili većem stepenu. Premda podnesak sam ne govorim ništa o tim promenama. Jedna od tih osam osoba, kojoj je dodeljen pseudonim svedok broj 86. se navodi kao svedok *viva voce* u podnesku Tužilaštva na listi svedoka od 2. marta 2007. Iako se u podnesku ne navodi jasno, Pretresno veće shvata da Tužilaštvo sada želi da promeni

status tog svedoka od svedoka *viva voce* u svedoka po Pravilu 92 bis. Tužilaštvo treba da razjasni taj novi zahtev, trebalo je da razjasni taj novi zahtev, u svom podnesku od 7 maja. Ovim Pretresno veće skreće pažnju Odbrani na ovu informaciju, kako bi se pobrinulo da se ona adekvatno uzme u obzir u njihovom odgovoru, koji treba da podnesu do 21. maja 2007. godine. Međutim Pretresno veće takođe traži od Tužilaštva da budu savršeno jasni u budućim podnescima po Pravilu 92 bis u vezi s tim, kako se materijal u tim podnescima odnosi na prethodne podneske, posebno na podnesak od 19. februara. Ovim su zaključeni komentari Pretresnog veća u vezi sa podneskom Tužilaštva po Pravilu 92 bis. Gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: U dva minuta do dvanaest popodne dobili smo e-mail od gospodina Rea u vezi sa rasporedom svedoka za sledeću nedelju. Bez ulaženja u detalje, želim da kažem da to Odbranu stavlja u vrlo tešku situaciju, zato što je velika neizvesnost u vezi s tim ko dolazi i kad dolazi. Tako da to naše planiranje unakrsnog ispitivanja čini gotovo nemogućim. Moguće da ćemo tokom popodneva dobiti još informacija ali, da li bih mogao da zamolim Pretresno veće da pozove gospodina Rea, da bude prisutan u deset minuta do sedam danas popodne, kako bi nam adekvatno objasnio, šta treba da se pripremi za narednu nedelju. Ko dolazi i šta treba da pripremimo.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney. Samo trenutak. . . . Pretresno veće je dobilo kopiju e-maila. Gospodine Kearney da li mislite, da će gospodin Re biti u mogućnosti da dođe u deset do sedam ovde?

TUŽILAC KEARNEY: Ne znam zašto ne bi mogao. Ja ću ga pitati tokom prve pauze i obaveštiću vas na vreme o tome.

SUDIJA ORIE: Možda postoji mogućnost da mu pošaljete e-mail, tako da ukoliko on ima nešto planirano za popodne da ne propusti ovaj zahtev. Pretresno veće će naravno detaljno pročitati ovaj e-mail, ali naravno u ovom trenutku podržava vaš zahtev da gospodin Re bude prisutan ovde u 10 do sedam. Da li ima još nešto? Ukoliko ste spremni gospodine Kearney, da li možemo da pozovemo svedoka u sudnicu.

TUŽILAC KEARNEY: Ja sam spremjan. Želim samo da skrenem pažnju Pretresnog veća na jedno pitanje. Kao što Pretresno veće zna, juče je pronađeno odstupanje između dve izjave po pravilu 92 ter i na kraju jučerašnjeg postupka ja sam pozvao kolege iz Odbrane, konkretno gospodina Emmersona i gospodina Harveya i nisam imao mogućnosti da razgovaram sa gospodinom Guy-Smithom. U svakom slučaju razgovarao sam s njima i advokati Odbrane su mi dali svoj pristanak na usvajanje ovih dokumenata, ako Tužilaštvo može da pokaže Pretresnom veću, da su oba prevoda tačna. Ja sam zahvalan gospodinu Emmersonu i gospodinu Harveyu za njihovu velikodušnost i od juče albanski prevodilac upoređuje dva dokumenta i ja sam siguran da je dina razlika između ta dva dokumenta one

dve reči koje Pretresno veće našlo, a to je „*Donja luka*“ koje se pojavljuju u engleskom prevodu, a ne i u albanskom.

SUDIJA ORIE: Samo da vas prekinem. Ovako odstupanje nije nešto što je šokantno. To „pojavljuje se iz *Donje luke*“ . . . jer to se pojavljuje u jedom od drugih iskaza i nije od velikog značaja, odakle se tačno vratio u tom trenutku. Šokantno je uopšte bilo da je postojalo odstupanje. A ako je to samo pitanje prevoda, onda ne treba da se brinemo. Da li ima još nešto?

ADVOKAT EMMERSON: Samo jedno proceduralno pitanje u vezi s tim. Izjava po Pravilu 92 ter, koja je pročitana svedoku je bila na engleskom. Ona je prevedena usmeno na albanski njemu pročitana.

SUDIJA ORIE: Dakle njegovi potpisi su na drugoj verziji?

ADVOKAT EMMERSON: Osim ako ja ne grešim. Vrlo je važno da znamo sa kojom se izjavom svedok složio. Za koju je rekao da je ona tačna, kada je reč o ovim odstupanjima.

TUŽILAC KEARNEY: Kako sam ja to shvatio, svedok je u sebi pročitao albansku verziju, ispravio je albansku verziju, uverio se da je tačna. Te su promene unete i onda je taj dokument preveden . . .

SUDIJA ORIE: A onda mu nije ponovo pročitan . . .

TUŽILAC KEARNEY: Tačno. Ta engleska verzija mu nije ponovo pročitana.

SUDIJA ORIE: A ako su te dve verzije iste, onda to nije neki veliki problem, ali bih želeo, ne u ovom trenutku, već u budućnosti, da se to pojasni tako da uvek znamo pored toga što svedoci izgleda potpisuju svaku izjavu na bilo kom jeziku, samo da se uverimo da li su oni pročitali izjavu koju su potpisali, ili je izjava bila na jeziku koji oni ne razumeju, pa im je prevedena s tog jezika, ili je bilo i jedno i drugo. Dajte da sada nastavimo.

ADVOKAT EMMERSON: Ako mogu samo da kažem, ovo je krenulo sa pitanjem časnog Suda koje je izjava autentična.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: I mislim da je autentična izjava na albanskom, jer je svedok nju pročitao i potpisao.

SUDIJA ORIE: Da. Sada znamo da su one iste. Juče smo proveli dosta vremena na tome. Najbolje da sada odmah počnemo s svedokom. Molim da se svedok uvede u sudnicu.

(*svedok je pristupio Sudu*)

SUDIJA ORIE: Dobar dan gospodine Cekaj, izvolite sedite.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, želeo bih da vas podsetim da ste još uvek pod svečanom izjavom koju ste dali juče na početku vašeg iskaza. Gospodin Kearney će sada nastaviti sa glavnim ispitivanjem.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala vam časni Sude.

svedok: Shemsedin Cekaj

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC KEARNEY – NASTAVAK

TUŽILAC KEARNEY: Dobar dan, gospodine Cekaj.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Dobar dan i vama.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, želim da se nadovežem na jedan komentar, koji ste izneli juče. Govorili ste o srpskoj artiljeriji koju ste čuli dok ste još živeli u Peći/Pejë. Želeo bih da vam postavim nekoliko pitanja o toj artiljeriji, ako mogu. Gospodine Cekaj, po mojoj proceni, vi ste proveli više od 10 godina kao vojnik JNA. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kao oficir, ne kao vojnik.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Izvinjavam se gospodine Cekaj. Na osnovu vašeg iskustva u vojsci, da li možete da nam kažete išta više o oružju, iz koga ste čuli tu artiljerijsku vatru, o oružju koje je ispaljivalo te projektile i njegovom mogućem dometu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To bi moglo da bude artiljerijsko oružje kalibra 120 milimetara.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A na osnovu vašeg vlastitog iskustva u vojsci, koliki je domet projektila ispaljenog iz artiljerijskog oružja od 120 mm.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Iako ja nisam služio u artiljerijskoj jedinici mislim da domet može da bude osam do 12 kilometara. Zavisi.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala vam na tom odgovoru.

TUŽILAC KEARNEY: Ja bih sad zamolio da se vratimo na dokument koji smo imali juče, a to je dokazni predmet P318.

SUDIJA ORIE: Da. na ekranu je.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li vidite taj dokument jasno, gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Moram da stavim naočare. Ne vidim bez njih, ali znam selo napamet.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ako će svedoku biti lakše, ja imam kopiju karte na papiru i možemo da je prezentiramo, ukoliko bi mu to bilo lakše.

SUDIJA ORIE: Vi radite kako vi želite. Nemam nikakvih prigovora da se svedoku pokaže kopija na papiru.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, koju kartu vam je lakše da čitate?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da mogu da vam odgovorim. Ja to sada vidim.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nemojte unositi nikakve oznake, dok se to od vas ne bude tražilo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, samo ću vas pitati sledeće, citiram „ovo područje obeleženo plavom bojom predstavlja područje u kome su se mogli kretati vojnici OVK u to vreme“. Da li se sećate da ste dali tu izjavu juče?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. OVK i ljudi koji su živeli u tom području.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Šta mislite pod tim, da su se ti ljudi i OVK, civili i vojnici OVK mogli slobodno kretati po tom području?

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se . . .

SUDIJA ORIE: Samo trenutak.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da je gospodin Kearney malo nategao pitanje u odnosu na ono što je svedok rekao.

SUDIJA ORIE: Da. Rekao je da su se ljudi mogli kretati, a ne slobodno kretati. Prema tome nije reč o istim okolnostima, gospodine Kearney. Molim vas da to malo ispitate.

TUŽILAC KEARNEY: Da časni Sude. Zahvaljujem se kolegi na njegovoj sugestiji.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li možete da nam objasnite, šta ste mislili pod tim gospodine Cekaj, kada ste rekli da su se vojnici OVK i civili mogli kretati unutar područja koje je obeleženo na ovoj karti?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. Duž glavnog puta Peć/Pejë – Dečani/Dečan - Đakovica/Gjakovë, sela koja su blizu puta bila su izložena riziku i vojnici OVK su bili raspoređeni u tim selima, dok u unutrašnjem području su mogli da obavljaju druge sekundarne dužnosti i da budu sa svojim porodicama. Prema tome situacija je bila takva. Oni su takođe obavljali druge dužnosti, svoje porodične dužnosti, svoje lične poslove. To je moj odgovor.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala. Samo da bi bilo jasno, kada kažete u unutrašnjem području, na šta mislite?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Sela koja nisu bila direktno izložena srpskim napadima ili nisu bila već pod srpskim napadima sa glavnog puta Peć/Pejë – Dečani/Dečan - Đakovica/Gjakovë.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi imate jedan manji plavi krug ucrtan oko sela Rznić/Irzniq. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je moje selo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li biste selo Rznić/Irzniq smatrali selom koje je pripadalo tom unutrašnjem području, kako ste vi nazvali taj deo zone?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. Moje selo povezuje sva ova sela na putu prema Dečanima/Dečan. Prilep/Prelep i druga sela duž glavnog puta.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Vi ste juče pomenuli da ste na vrhu ove karte napisali „april – juni“ u vezi sa ovom raspravom koju smo imali oko mogućnosti kretanja unutar unutrašnjeg dela zone. Da li se to odnosi na celi period ili se to menjalo?

ADVOKAT EMMERSON: Ja se izvinjavam časni Sude, ali svedok je dao dva različita odgovora, koji se međusobno razlikuju i razlikuju se u odnosu na ono što se pojavljuje u legendi ove karte. Zbog toga su datumi vrlo važni.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Uz puno poštovanje za mog kolegu, ja upravo zbog toga pokušavam da svedok objasni šta je mislio.

SUDIJA ORIE: Da, ali bilo bi dobro da se konkretno pozabavite onim što je on rekao juče. Izvolite nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, kad ste napisali „april – juni“ u vrhu ovog dokaznog predmeta, šta ste pod tim mislili?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa pitali su me samo za period od aprila do juna. Da li me čujete?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da. Čujem vas.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nakon što je srpska policija otišla iz sela Rznić/Irzniq, ovaj deo, ovo područje se smatralo slobodnim područjem i ljudi su mogli da se slobodno kreću unutar tog područja, dok je OVK bio u selima koja su bila bliže glavnom putu Peć/Pejë – Dečani/Deçan - Đakovica/Gjakovë, kao što sam već rekao. Mogu ponovo da pomenem ta sela. od Streoca/Strelci do Rznića/Irzniq, Belega/Beleg, Crnog brega/Carabreg, Prilepa/Prelep, Rastavice/Rastavicë, Babaloća/Baballoq. To su bila sela koja su bila direktno izložena napadu i granatirana svakog dana u određenim intervalima, dok su druga sela u unutrašnjem delu . . . bila u unutrašnjem delu zone.

SUDIJA ORIE: Gospodin Cekaj, možda će vam gospodin Kearney postaviti konkretna pitanja, tako da nema potrebe da vi naširoko objašnjavate. Brže ćemo napredovati, pošto gospodin Kearney tačno zna šta želi da čuje od vas. Tako da vas molim da se usredsredite na pitanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U kojem periodu 1998. godine je to bila slobodna zona, kao što ste nam vi rekli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Govorim o periodu do druge ofanzive. To pitanje mi je postavljeno ranije i ja sam rekao da su bile tri ofanzive. Prva 25. maja, druga, koja se završila 11. i 12. jula i septembarska ofanziva od 8. septembra.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, kada je . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Dakle do druge ofanzive u ovom području ljudi su mogli da se slobodno kreću.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, vi ste upravo pomenuli da je druga ofanziva bila 11. i 12. jula. Ja vam sugerisem na osnovu vaše izjave, da li ste mislili na 11. i 12. avgust?

ADVOKAT EMMERSON: Opet se izvinjavam. Ovaj svedok je dao dve različite izjave o ovim datumima u dva navrata. Mislim da nije fer da mu se predoči pasus njegove izjave, a da se pri tome ne iznosi odgovarajući datum koji je on pomenuo prilikom intervjeta a koji časni Sud ima.

SUDIJA ORIE: To još nisam proverio. Ako nije isto gospodine Kearney, ja vas pozivam da se konkretno pozovete na taj deo izjave.

TUŽILAC KEARNEY: To je pasus koji se pojavljuje u obe izjave, časni Sude, ali zbog jasnoće ja ču. . .

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U većoj izjavi koju ste dali prošle nedelje, gospodine Cekaj, naročito u paragrafu 47 . . .

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se, ali naš prigovor i dalje стоји. Mislim da je gospodin Kearney pogrešno shvatio.

SUDIJA ORIE: Možda bih ja mogao da uradim sledeće: gospodine Kearney, pročitajte svedoku pasus iz obe izjave i pitajte ga koji je od njih tačan.

ADVOKAT EMMERSON: Samo da bude jasno. Ja ne govorim o izjavi svedoka u obe izjave, govorim o izjavi svedoka u konsolidovanoj izjavi i intervjuu.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: . . . na koji se poziva gospodin Kearney, a to je na stranici 100. i 107. transkripta intervjeta, gde su navedeni različiti datumi u odnosu na one koji se pojavljuju u izjavi.

TUŽILAC KEARNEY: Ja samo pokušavam da osvežim pamćenje ovog svedoka.

SUDIJA ORIE: Ako želite da osvežite pamćenje ovog svedoka, onda postoje svi izvori koje je dao ovaj svedok, različite verzije i mislim da bi bilo fer, ako bi mu se ponudio taj izbor i ako bi se on pitao . . . Nije u pitanju da se sad izabere jedna izjava ukoliko je ona različita u odnosu na ostale i to je naravno jedan oblik navođenja svedoka, na koji, kako sam shvatio gospodin Emmerson ulaže prigovor. Ali ako želite da se oslanjate na dužu izjavu, koja mislim ima mnogo stranica, da li biste onda rekli gde to može da se nađe?

ADVOKAT EMMERSON: Ja ču vam pomoći. To je stranica 100.

SUDIJA ORIE: Prvo da vidim da li možemo to da nađemo, jer to još nismo štampali. Da. Da li je to intervjyu od 2005. Koji je snimljen na audio traku?

ADVOKAT EMMERSON: Upravo tako. Upravo tako. Imam ga sada na svom ekranu.

ADVOKAT EMMERSON: Najlakše je da se nađe na stranici 107.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Ja ču ga rado uputiti na sve tri izjave, časni Sude, ako Pretresno veće tako želi.

SUDIJA ORIE: Ja nisam proverio, ali ako su oni potpuno različiti bilo bi fer da se tako uradi. . .

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, da li bi svedok mogao da skine slušalice na trenutak?

SUDIJA ORIE: Da. Ne znam. On nas je pozdravio na engleskom i ne znam da li bi to pomoglo. Da li vi govorite engleski gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Ne. Ne govorim.

SUDIJA ORIE: U svakom slučaju hvala vam što ste nas pozdravili na engleskom.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Ja se izvinjavam.

SUDIJA ORIE: Da li biste mogli da za trenutak skinete slušalice? Da, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, u transkriptu na oba jezika na nekoliko stranica, otprilike od stranice 100. do 107. ili tako nešto, gospodin Emerson je pomenuo, da je ovaj svedok opisao ofanzivu iz avgusta meseca. U njegovoju izjavi koju je dao prošle nedelje i u beleškama s pripremnog sastanka i izjavi 92 ter on takođe pominje mesec avgust. Tužilaštvo sugerije da je on maločas kad je pomenuo juli zapravo pogrešio. Ja jednostavno želim da osvežim njegovo pamćenje u tom pogledu.

SUDIJA ORIE: I to isto važi i za drugu izjavu, jer on ovde pominje tri. . . dozvolite mi samo da nađem. . . moram da se prebacim s jednog ekrana na drugi. On ovde govori o tri ofanzive i mislim da je treću smestio. . . dajte mi samo sekundu vremena molim vas. . .

ADVOKAT EMMERSON: To je 11. 23, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Govorio je o 25. maju, 11. i 12. julu i o septembarskoj ofanzivi.

ADVOKAT EMMERSON: Zbog . . .

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON: . . . zapisnika. Da se konstatiše da je u izjavi na stanici 107. i na stranici 100. opisuje se, da se avgustovska ofanziva desila 7. i 8. avgusta a u pasusu 47. izjave svedoka se kaže da je bila 11. i 12. avgusta. Dakle, treba da se svedoku pomogne da se bolje priseti, jer očigledno postoje neslaganja u ovim datumima.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, meni ovo zvuči sasvim u redu.

TUŽILAC KEARNEY: Ja sam samo htio prosto da ga pitam u kom mesecu se desila ta druga ofanziva i da li postoji spor oko tog meseca. Ako on kaže juli, očigledno da je pogrešio i ja sam želeo da se on priseti. I ja to mogu da uradim tako, što ću mu pokazati te izjave.

ADVOKAT EMMERSON: Da dodam još jedan razlog ovome. Trebalo bi da proverimo koliko dobro ovaj svedok barata datumima i to bi pomoglo Pretresnom veću, da uvidi da li je ovaj svedok dovoljno pouzdan, kada daje različite verzije događaja.

TUŽILAC KEARNEY: Ovi događaji, svi u se dogodili pre osam ili devet godina i ja mislim da nije neizvodljivo da pokušamo da osvežimo nečije pamćenje u smislu da se priseti tačnog meseca, u kome se desio neki događaj pre devet godina.

SUDIJA ORIE: Da, ali zar nije . . . dozvolite da pogledam . . . da. Gospodine Cekaj, vidim da ste već ponovo stavili slušalice. Vi ste rekli da se druga ofanziva desila 11. i 12. jula. Da li ste sigurni u to? Da li ste sigurni u pogledu meseca?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Časni Sude ja se izvinjavam što sam napravio grešku. To je lapsus. Hteo sam da kažem avgust a rekao sam juli.

SUDIJA ORIE: Da. mislili ste. . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Moja greška. Tačni datumi su 7. i 8. avgust i 11. avgust.

SUDIJA ORIE: Rekli ste 7. 8. i 11. Izvolite nastavite gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Gospodine Cekaj,

SUDIJA ORIE: Molim vas pažljivo slušajte sledeće pitanje koje će vam tužilac postaviti.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, šta se desilo posle te avgustovske ofanzive? Da li je došlo do promena u obimu mogućnosti kretanja OVK u zoni koju ste vi pomenuli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kao što sam rekao, avgustovska ofanziva je počela 8, 9, i 11. i završila se 12. U to vreme, kao što sam rekao ranije, srpske snage su uspele da prodru u unutrašnjost te oblasti sve do Rznića/Irzniq i to iz različitih pravaca, Prilepa/Prelep, Rznića/Irzniq, Babaloća/Baballoq, Glodana/Gllogjan, Rastavice/ Rastavicë, Rznić/Irzniq sve do unutrašnjosti sela Rznić/Irzniq i drugim delovima od Ratiša/Ratishi duž kanala i 12. avgusta su njihove jedinice stigle naoružane do zuba i počele da pale i da pljačkaju kuće.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Hvala. Koliko je trajala ta avgustovska ofanziva 1998. godine koju su izveli Srbi?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Avgustovska ofanziva je trajala od 8. do 12. i završila se 12. Oni su se vratili u sela kad smo mi počeli da restrukturiramo snage u selu. To je sve trajalo do 8 septembra.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Tokom tog celog perioda za vreme ofanzive, da li su Srbi ostajali u selima ili su samo ulazili i potom se povlačili?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ulazili su, pljačkali i palili kuće, a onda bi odlazili u svoje baze, u objekte u kojima su bili smešteni.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Posle povlačenja srpskih snaga nakon avgustovske ofanzive, koliko ste vi bili u mogućnosti da se krećete u tom području, području Dukađin/Dukagjini, koje ste okružili plavom bojom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nastupila je drugačija situacija u kojoj su kuće bile spaljene i stanovništvo je počelo da se vraća svojim domovima, a i pripadnici OVK kad god su mogli, su se vratili u prednji deo i zauzeli svoje bivše položaje. Počeli smo da se prestrojavamo i civili su polako počeli da se vraćaju. Međutim nisu mogli da se vrate u sva sela, jer su bila spaljena.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ako možemo da krenemo dalje. U aprilu ste imali sastanak sa gospodinom Haradinajem. Posle tog sastanka, kao što ste rekli juče, otišli ste kući u Peć/Pejë. Posle povratka kući da li ste odlučili da pristupite OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pošto sam se vratio u Peć/Pejë otišao sam u svoje selo. To je bilo u drugoj polovini maja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada kažete svoje selo, da li mislite na Rznić/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste otišli iz Peći/Pejë u Rznić/Irzniq da li ste išli istim putem kroz ona sela, kao što ste nam opisali da ste radili u aprilu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. Istim putem.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li su isti kontrolni punktovi OVK bili tada na vašem putu kao u aprilu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste se vratili u Rznić/Irzniq da li ste se sastali sa tadašnjim komandantom sela iz OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Sastao sam se sa komandantom i zamenikom komandanta seoskog štaba.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Komandant sela je bio gospodin Maxhun Cekaj o kome ste nam govorili juče. Da li je to tačno?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, vi znate da imamo malo vremena. Mislim da se od vaših poslednjih sedam ili osam pitanja, pet nalaze u izjavi 92 ter, kao što su pitanja da li je proveo 10 godina u armiji. Dakle molim vas da se koncentrišete na nešto novo, a ne na ono što se već sadrži u izjavi 92 ter i da ne tražite od svedoka da ponavlja ono što je već juče rekao. Naravno ako vi želite da na taj način ispitujete svedoka na osnovu 92 ter možete, ali ako recimo, pitate da li ste se sredinom maja u selu sreli sa tim i tim, uštedeli ste četiri pitanja. Molim vas nastavite.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude hvala vam na toj sugestiji.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste se u maju vratili i imali taj razgovor sa komandantom sela u Rzniću/Irzniq, vi ste u izjavi 92 ter rekli, da je u to vreme postojala komandna struktura. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. To je tačno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko je sačinio tu komandnu strukturu i kada?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ta komandna struktura je sačinjena već 1992. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ono što sam maločas rekao se odnosi i na ova vaša dva poslednja pitanja.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ja se izvinjavam, ali to je osnov za moj sledeći set pitanja, koja sam imao nameru da postavim.

SUDIJA ORIE: Da. Onda, molim vas, sledeći put recite: kada ste razgovarali o komandnoj strukturi koja je, kako ste rekli uspostavljena 1992. godine i onda krenite dalje, jer to već sve stoji u 92 ter. Ako vi želite da postavite nešto što je potpuno jasno od samog početka, to možemo da utvrdimo i bez postavljanja pitanja ovom svedoku, jer je on dao odgovore na ta pitanja u svojoj izjavi 92 ter. Izvolite nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ta komandna struktura iz 1992, da li je to nešto što ste vi videli gospodine Cekaj? Da li postoji neki dokument koji ste vi videli u nekom trenutku?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da li govorite o dokumentu koji su sačinili članovi štaba još 1992 godine?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da, gospodine Cekaj. Da li se sećate pitanja? Da li se ta komandna struktura za koju kažete da je uspostavljena 1992. godine pomije u nekom dokumentu, koji ste imali prilike da vidite?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, u paragrafu 9. stoji „pokazali su mi dokument koji je sačinjen 1992“.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da video sam taj plan, taj dokument.

TUŽILAC KEARNEY: Moja namera časni Sude je bila da ga pitam o sadržaju tog dokumenta.

SUDIJA ORIE: Onda recite: Hteo bi da vam postavim nekoliko pitanja o sadržaju plana koji su vam pokazali. Izvolite nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, da li biste molim vas mogli da nam kažete nešto o sadržaju tog plana, koji vam je pokazan, plana sačinjenog 1992. godine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Taj plan je sadržavao strukturu štaba koji su činili 10 članova komande. Postojao je bataljon sa dve čete, vodovi i odeljenja i drugi delovi logistike.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, čitam iz izjave 92 ter „komandna struktura u Rzniću/Irzniq u to vreme je bila sledeća: komanda sela se sastojala od 10 ljudi, postojao je bataljon sa dve čete. U svakoj četi je bilo po dva voda i svaki vod je imao tri odeljenja, od po sedam ili osam članova. “ Ako hoćete da čujete dodatne informacije od ovog svedoka, osim ovoga što je ovde napisano, molim vas da postavite konkretno pitanje, a ne da stalno ponavljamo ono što je zapisano u izjavi 92 ter i u odgovoru na vaša pitanja mi iznova čujemo

ono što je napisano u izjavi 92 ter. Te izjave služe da bi se uštedelo na vremenu. Molim vas nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, da predemo sada na temu koju ste kratko dotakli u svojoj izjavi 92 ter, a to je sa sastanka kojem ste prisustvovali sredinom maja u Glođanu/Gllogjan kada ste se vratili u Rznić/Irzniq. Da li se, pre svega, sećate da ste prisustvovali tom sastanku, gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Posle tog sastanka u maju, da li je održan jedan manji sastanak kojem je prisustvovalo manje ljudi nego na tom glavnom sastanku?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. Iste te večeri.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko je bio prisutan na tom užem sastanku u Glođanu/Gllogjan sredinom maja po vašem povratku u Rznić/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kada sam se iz Peći/Pejë vratio u Rznić/Irzniq, komandant sela i njegov zamenik su me te večeri obavestili, da su planirali da održe sastanak sa svim komandantima lokalnih seoskih štabova.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, želeo bih sada da najavim da želim da se prikaže 1337 po Pravilu 65 ter, u vezi s čim će postaviti nekoliko pitanja.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, za vreme tog sastanka održanog sredinom maja u Glođanu/Gllogjan, koji ljudi su ostali da prisustvuju ovom drugom sastanku? Možete li to molim vas da nam kažete?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ako hoćete da vam navedem imena, to su bili, Ramush Haradinaj, ja, Skender Rexhahmetaj, Rrustem Tetaj, Gani Gjukaj i ostali komandanti sela čiji imena se ne sećam, jer ih nisam poznavao. Bilo je tu prilično ljudi.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Na tom manjem sastanku održanom posle tog večeg sastanka, da li je formiran štab za zonu Dukađin/Dukagjini ?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko su bili članovi tog štaba, ako možete da nam kažete?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U to vreme, mi smo funkcionali kao štab za plato Dukađin/Dukagjini. To su bili Ramush Haradinaj, ja Skender Rexhahmetaj, Rrustem Tetaj, Gani Gjukaj i neki drugi članovi lokalnih štabova čiji imena se ne sećam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Taj štab za zonu Dukađin/Dukagjini, posle tog prvog sastanka, koliko se često sastajao? Govorimo o maju 1998. godine.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ponekad jednom nedeljno ili dvaput nedeljno, a nekad i ređe, svake dve nedelje. To je sve zavisilo od datih okolnosti na terenu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste se sastajali na nekom određenom mestu?
SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Sastajali smo se na raznim mestima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li možete da nam opišete te lokacije?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Sastajali smo se u selu Rznić/Irzniq, Glođana/Gllogjan, Požar/Pozhar, Kodralija/Kodrali, *lluke*. To su sela gde smo se obično sastajali.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Tokom tog prvog sastanka štaba koji ste pomenuli, da li su vam data neka zaduženja u vezi sa OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Na tom sastanku ja sam dobio zaduženje da nadgledam neka sela uključujući i moje selo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Prošle nedelje tokom razgovora, da li je traženo od vas da sačinite mapu tih sela, za koja ste vi bili zaduženi da ih nadgledate?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, da li možemo da pogledamo 65 ter 1337.

SUDIJA ORIE: Mislim da je već spreman. Molim nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, da li su to sela, za koja je od vas traženo da ih nadgledate na tom glavnom sastanku održanom u maju 1998. u Rzniću/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja sam bio zadužen za ta sela da ih nadgledam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ko je od vas tražio da vršite nadzor nad tim selima?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja sam pristao da to radim. Ja sam to predložio. Mi smo u to vreme funkcionali kao štab. Situacija je bila takva, da sam ja na tom sastanku pokrenuo tu inicijativu, a ostali su se složili, da mi kao iskusni vođe preuzmem na sebe da pomognemo organizovanje svakodnevnog života u tim selima i vatrene položaje. Tu je bili i nekih drugih ciljeva koje smo sebi zacrtali.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, vi sad kažete da je to bila odluka, da preuzmete nadzor nad tim selima, doneta na osnovu vaše ideje. Da li sam vas dobro razumeo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To su bila mišljenja, ne odluke.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ponovo vas pitam. Da li je vaša ideja bila da preuzmete komandu nad tih sedam sela?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Diskutovali smo o mnogim pitanjima, a onda smo došli na ideju da bi neko trebalo da nadgleda ta sela kao i druga sela koja su dodeljena mojim kolegama. To je bilo važno pitanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, zar vam nije postavljeno isto pitanje, kako je došlo do toga, da vi preuzmete komandu nad tih sedam sela tokom razgovora i izjave koju ste dali prošle nedelje, što će reći između 9. i 11. maja ovde u Hagu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je bila teška noć. Bilo je granatiranja. Stanovništvo je bežalo. . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, pitanje koje vam je postavljeno je: da li vam je ovo isto pitanje koje vam je maločas gospodin Kearney postavio, bilo postavljeno ranije pre jedno nedelju dana, tokom razgovora koje ste imali ovde u Hagu. Da li vam je postavljeno to isto pitanje, na čiju inicijativu ste vi dobili to zaduženje za ta sela?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Razgovarali smo o tim pitanjima i došli smo do zaključka, da mi kao iskusne vođe treba da nadgledamo pojedina sela osim naših sela, što je u mom slučaju Rznić/Irzniq. Ostali članovi su to predložili. Dakle, to se pojavilo kao predlog u početku, a onda sam ja pristao da organizujem svakodnevni život u tim selima imajući na umu ciljeve koje smo sebi zacrtali u pogledu organizacije, obuke, logistike i tako dalje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To nije bilo kao neko strogo naređenje. To je bilo više u formi predloga.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A ko je dao taj predlog?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tokom sastanka, ti su se predložili spontano. Ja bih tako rekao, a sastanku je predsedavao gospodin Ramush Haradinaj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U svojoj izjavi, gospodine Cekaj, zar niste rekli „Ramush me je pitao da li bih mogao da preuzmem odgovornost za sedam sela“. Zar niste to rekli u svojoj izjavi gospodine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ali mi nije to naredio.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je zatražio od vas da preuzmete odgovornost i da budete zaduženi za tih sedam sela?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: On me je pitao da li mogu da preuzmem tu odgovornost. On me je pitao da li možeš, a ja sam rekao, da, mogu. Složio sam se.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Tokom tog perioda kada ste vi bili zaduženi za tih sedam sela, koje su bile odgovornosti gospodina Haradinaja u području Dukađin/Dukagjini?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ramush Haradinaj je u to vreme bio samo jedan od članova štaba visoravni Dukađin/Dukagjini. On je bio zadužen za selo Glođan/Gllogjan i za područje gde su se nalazila sledeća sela, Babaloć/Baballoq, Dubrava/Dubravë i Gramočelj/ Gramacel.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinite časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Čitajući transkript, drugo pitanje koje je postavio gospodin Kearney, na strani 26, red 2. „Da li je zatražio od vas da preuzmete odgovornost i da budete zaduženi za tih sedam sela?“ se razlikuje od onog što je navedeno u izjavi koja mu je ranije pročitana u kojoj se pita da li bi mogao da preuzme odgovornost. Ja ne znam da li je ta reč „mogao“ važna ili ne, ali želeo sam da to istaknem, jer mislim da na osnovu svega ovog što smo sada čuli, očito postoji jedna finesa u pogledu toga kako je došlo do donošenja odluke.

ADVOKAT EMMERSON: Mogu li samo da dodam. Relevantni pasus je na dnu 42. stranice i tamo je svedok objasnio sve ovo što nam je sada pričao.

SUDIJA ORIE: U redu.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, mislim da sam uspeo da ostvarim ono što sam želeo u vezi s ovim. Išao bih dalje.

SUDIJA ORIE: To je dobra ideja. Samo izvolite. Gospodine Guy-Smith prepostavljam da je to što je u vezi sa rečju „mogao“ nešto što možete da razrešite u unakrsnom ispitivanju ako želite.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, hteo bih da sada razgovaramo o Togeru. Koje su bile njegove dužnosti i odgovornosti u zoni Dukađin/Dukagjini u to vreme, u maju 1998. godine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Toger je u to vreme bio komandant jedinice, koja je vojnim rečnikom bila zvana subverzivna sabotažna jedinica a ljudi su je zvali *Crni orlovi*.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Koliko je velika bila ta jedinica?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja ih nikad nisam video postrojene, ali mislim da ih je bilo 30.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ako znate recite, kada je formirana ta jedinica?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Crne uniforme?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada je ta jedinica formirana, molim vas?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da je bila formirana početkom aprila 1998. godine.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gde su oni bili obučavani gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da su imali obuku na jednom imanju zadruge blizu Glođana/Gllogjan.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: To je zadruga sa istočne strane Glođana/Gllogjan. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Severoistočno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gde im je bila baza?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da im je u to vreme baza bila u Glođanu/Gllogjan.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ali gde u Glođanu/Gllogjan?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To sam već rekao. To ne znam. Ne znam tačno.

TUŽILAC KEARNEY: Zamoliću da se dokazni predmet 1335 sa liste 65 ter pripremi na ekranu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, nakon tog perioda, kada su bili u Glođanu/Gllogjan, a pritom govorimo o Togerovoj jedinici, da li je kasnije došlo do premeštaja, da je njihovo sedište premešteno negde drugde?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nakon Glođana/Gllogjan oni su se premestili u Rznić/Irzniq.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li su se prenestili u Rznić/Irzniq u vreme dok je Rznić/Irzniq još bio u vašem području odgovornosti?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tad sam već imao druge odgovornosti.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da, ali želim da vas pitam da li je Rznić/Irzniq bio u vašoj zoni odgovornosti u vreme kada se ta jedinica o kojoj smo govorili tamo prenestila?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine, želeo bih da vam pokažem fotografiju . . .

SUDIJA ORIE: Pre nego što nastavimo, mislim da treba dodeliti neke brojeve. Karta koju smo juče videli na ekranu to je bio P318, i na njoj se videlo šire područje na kojem je postojala relativna sloboda kretanja. Sledeća na kojoj su se videla sela u zoni odgovornosti gospodina Cekaja, koji će to biti broj. . . ?

sekretar: Časni Sude, to će biti označeno za identifikaciju kao P319.

SUDIJA ORIE: A ovo što sada imamo na ekranu?

sekretar: Časni Sude, to će biti označeno za identifikaciju kao P320.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle za ove dve karte i jednu fotografiju, ima li kakvih prigovora?

ADVOKAT EMMERSON: Ne.

SUDIJA ORIE: Nema. Onda mogu da budu uvrštene u spis zajedno s ovom označenom fotografijom, P320. Izvolite nastavite.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, pogledajte ovu fotografiju. Na njoj ćete videti tri ucrtana kruga. Da li ste ih vi ucrtali?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Šta ste nam pokazivali sa ta tri kruga, molim vas recite nam?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Broj 1. je komanda štaba u Rzniću/Irzniq. Tako je bilo na početku. Nakon granatiranja do kojih je došlo između 25. i 30. maja došlo je do premeštaja kod zaokruženog mesta koje nosi pored sebe broj 2. Dakle to su oznake komandi za selo Rznić/Irzniq.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A broj 3?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Broj 3. je mesto gde se protivteroristička i diverzantska jedinica nalazila.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je ta jedinica imala neko ime?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: *Crni orlovi.*

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste ikada odlazili u komandu *Crnih orlova* dok ste bili u tom području 1998. godine?

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinite samo momenat. Zamoliću da pitanje bude konkretno. Ako se nadovezuje na prethodan odgovor. Odgovor je bio da su oni bili tamo a da to nije naznaka ničeg drugog. Može biti da su se stvari tako razvijale ali mi to još nismo saznali. Na poslednje pitanje gospodina Kearneya nije odgovoren tako da bio gospodin Kearney prepostavio nešto što nije bilo deo odgovora.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ja mogu da preformulišem pitanje.

SUDIJA ORIE: Izvolite gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste otputovali na to mesto, broj 3. I da li ste ušli u taj objekat o kome se ovde govorи?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Zbog čega?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Zato što sam u to vreme bio komandant 132. brigade u *Bardhaniqu.*

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je Toger podnosio izveštaje vama? Vama kao nadređenom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja nisam bio njegov nadređeni, Togerov nadređeni. Ja sam bio komandant 132. brigade u *Bardhaniqu.*

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A kome je onda Toger bio odgovoran?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tokom naših sastanaka, mi smo razgovarali o problemima s kojim se suočavamo, analizirali smo situaciju na terenu i kao i svi drugi, on je na taj način iznosio informacije o svojoj jedinici. Na taj način je podnosio izveštaje. On je bio n čelu te specijalne jedinice.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Znači on bi dolazi na sastanke štaba i podnosio izveštaj, ali da li je bilo nekog ko mu je izdavao naređenja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mi smo međusobno razgovarali. Nije tu bilo naređenja. Zavisno od zadataka i donetih odluka nakon razgovora, onda su ljudi odlazili u svoje jedinice i zone odgovornosti, kako bi izvršili te zadatke. To je zavisilo od zadataka koje smo imali i od konkretne situacije u kojoj smo se nalazili.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dok ste bili komandant tog područja od sedam sela ili dok ste bili komandant brigade, da li ste saznali za neke nezakonite postupke za koje se tvrdilo da ih je uradio Toger, to jest gospodin Balaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Gospodine tužioče, postavite to pitanje konkretnije. Ja ne razumem to pitanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Naravno. Da li vam se iko ikada požalio na postupke Togera, ili kao što sad znamo da se zove, gospodina Balaja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To nema nikakve veze sa postupcima. Ako me pitate za onu situaciju koju sam pomenuo. Jednog jutra u junu javio se Besim, već sam rekao da ne mogu da se setim njegovog prezimena, on je došao u stvari rano ujutro i obavestio me o jednom slučaju. Ja mogu ovako da opišem o čemu se radi. Prethodnog dana Besim se slučajno susreo sa Togerom na ulici i rekao da je tokom razgovora sa njim Toger tražio od Besima da mu pomogne da se obavi neki posao u selu. I ovaj je rekao da se on složio da mu pomogne. Dakle, dogovorili su se u koje će vreme otići i Toger je otišao u 22 časa. Usput kada su prolazili pored škole u Prilepu/Prelep srpske snage su ih videle i došlo je do razmene vatre. U tom trenutku Toger je krenuo prema Drenovcu/Drenovc, a Besim je krenuo nazad prema svom selu Rzniću/Irzniq. Eto to se dogodilo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Šta vam je Besim rekao koji posao je trebalo da obave?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da se tu radilo o rovu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li vam je Besim rekao zbog čega se obratio vama s tom informacijom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Rekao je ima li bilo ko pravo da dođe, odvede me i traži mi da nešto uradim i ja sam mu rekao da će ja razgovarati sa Togerom o tome i nakon toga on nije odvodio nikog iz mog sela ni na kakve zadatke.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je Besim bio pripadnik OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Besim je bio pripadnik koji je otišao po pušku. On jeste doneo pušku, dakle dao je svoj prilog ali zbog toga što je on bio glava porodice, morao je da se brine za njih i nije mogao da pristupi OVK.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kada ste otišli i razgovarali s Togerom o tom incidentu, šta se dogodilo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nakratko sam se sreo s Togerom na ulici i prekorio ga. Rekao sam mu da to ne bi trebalo da se događa. On me je poštovao i priznao je da je napravio grešku i više se ništa takvo nije događalo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste znali za pucanje na Adema Balaja do kog je došlo negde krajem jula, početkom avgusta 1998. godine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Adem Hulaj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Izvinjavam se. Hvala. Molim vas recite kakve informacije imate o tome?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U to vreme sam bio u *Bardhaniqu*, ali sam povremeno odlazio da posetim braću i uveče su mi rekli za taj događaj.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: I šta su vam rekli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To možete da vidite u izjavi. Tamo je bila moja nećaka i ona je videla ili čula o tom incidentu.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je tokom tog incidenta gospodin Hulaj bio povređen?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa čuo sam da je bio ranjen.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Kako je bio ranjen?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nisam bio тамо, tako da ne znam kako je ranjen. Ne bih to mogao da vam kažem, ali pogođen je у ногу.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste direktno razgovarali са svojom nećakom о tom incidentu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kada sam тамо отишао, она mi je то испричала.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Šta vam je rekla, da je tačno videla, kad je reč о tom događaju?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ona nije videla тaj incident. Ona se nalazila unutra, ali je čula pucnjeve, па је onda изашла, тек nakon što se sve to dogodilo и videla te osobe.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: A koje osobe je rekla da je videla?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U to vreme ih nije poznavala. Ne verujem da ih je poznavala, ali je videla Togera u uniformi, jer je bila veoma blizu, tako da se to moglo videti i mogla je да види да то nije učinjeno namerno.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dozvolite da vas prekinem gospodine Cekaj. Rekli ste da je to bilo nešto što on nije napravio namerno, ali ko . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nije mi ona rekla. . . . Kad neko prošapće, 'zašto sam ovo uradio'. . .

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Za koga je rekla da je prošaptao, 'zašto sam ovo uradio? '.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa ona je to čula, jer je bila blizu. Niko joj nije rekao.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ali šta vam je rekla, koga je čula da je to prošaptao?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Togera.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dakle gospodine Cekaj, vi ste od svoje nećake čuli da je Toger bio uključen u jedan događaj gde je došlo do pucanja. Usput da vas pitam da li je gospodin Hulaj bio civil ili vojno lice?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Gospodin Hulaj je bio civil.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Bio je nešto stariji? Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, stariji čovek.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Dakle gospodine Cekaj, vi ste dobili informaciju, da je Toger možda pucao na jednog starijeg civila. Da li ste napravili istragu povodom tog događaja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li je bilo ko napravio istragu o tom događaju?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Neka druga osoba?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da. Da li je neko drugi, na primer iz OVK, napravio istragu o tom pucanju?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja ne znam da je to neko drugi napravio.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li znate da li je Toger bio na bilo koji način disciplinski kažnjen zbog toga?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda jeste, ali ja za to ne znam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Sada bih htio da vas nešto pitam o poseti jednoj ženi u Ratišu/Ratishi do koje je došlo u junu 1998. Godine, kako biste ispitali još jedan prigovor. Da li se sećate tog događaja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da ne biste tako trebali da postavite ovo pitanje, jer u junu sam ja bio zadužen za sela Gornji Ratiš/ Ratishi i Epërm i Donji Ratiš/ Ratishi i Ultë. Ta su sela bila u unutrašnjosti pa su tamo bili bezbedniji. Kada sam ja tamo otišao, čovek koji je bio zadužen za to selo mi je rekao da ima jedna porodica u kući na rubu sela, pa smo mi otišli da ih posetimo.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Zašto ste otišli da posetite tu porodicu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: On je rekao da su oni živeli u jednoj kući koja je bila izlovana. Na početku smo razgovarali o tome da li imaju nekih problema, da li imaju dovoljno hrane i onda mi je ona rekla, da se osoba koja je bila zadužena za selo brinula za sve što je njihovoj porodici potrebno. Tokom druge posete . . .

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj izvinite, želim da se usredsredimo na prvu posetu. Zbog čega ste uopšte krenuli da posetite tu ženu u Ratišu/Ratishi?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Razlog je bio taj što mi je on rekao da se radi o porodici koja živi malo dalje od samog sela, i povremeno su bili zabrinuti, ali ona nije ništa rekla o tim problemima.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li vam je tokom razgovora u Tužilaštvu bila pokazan fotografija te žene? Reč je o dokaznom predmetu P16.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: I da li ste prepoznali ženu na fotografiji?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, na osnovu informacije, da.

TUŽILAC KEARNEY: Zamoliću da sada pogledamo dokazni predmet P16.

ADVOKAT GUY-SMITH: Mislim da bi bilo dobro da to bude na privatnoj sednici.

TUŽILAC KEARNEY: Da to sam i ja mislio.

SUDIJA ORIE: Privatna sednica.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, u konsolidovanoj izjavi svedoka koju ste vi dali i potpisali prošle nedelje, u većoj od dve izjave u paragrafu 8. ste rekli sledeće: „moj brat Ali je dogovorio sastanak između mene i Ramusha. Do tog sastanka je došlo oko 20. aprila 1998. godine“. A nešto dalje u paragrafu 11. kažete „kada sam otišao u selo da se sastanem sa Ramushem 16. aprila 1998. godine saznao sam da je već bio osnovan štab OVK u Rzniću/Irzniq“. Drugim rečima vi navodite dva različita datuma u istoj izjavi samo nekoliko redova dalje. U Rzniću/Irzniq, da. Možete li da nam pomognete u vezi s tim? Koji od tih datuma je tačan?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Časni Sude, tokom ovih razgovora došlo je do pogrešnih tumačenja. Ja ne manipulišem datumima. Rekao sam... sredinom aprila. Datum može biti 20. ili pre 20. To su stvari koje i prevodioce mogu da dovedu do zabune.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Shvatam, vi ste se onda vratili u Rznić/Irzniq u drugoj polovini maja. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U Rznić/Irzniq, ne u drugoj polovini maja, već sredinom maja. Negde sredinom maja.

ADVOKAT EMMERSON: Da li je tačno da dan kada ste se vratili u Rznić/Irzniq, je bio isti onaj dan, kada ste otišli na veliki sastanak u Glođanima/Gllogjan na kome su se okupile sve seoske vođe? Da li je to bilo istog tog dana?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, uveče istog tog dana.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A ako bih vam rekao da mi imamo pozive za taj sastanak i na njima se vidi da je taj sastanak održan 26 maja, a ne sredinom maja, dakle 26 maja, ako je to tačno, da li bi to značilo da ste se vi tog dana vratili u Rznić/Irzniq da biste preuzeli svoju ulogu u OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne sećam se datuma. Prošlo je devet godina. Ja nikada ne manipulišem datumima. Zato sam jednostavno rekao sredinom maja. Kada sam pozvan da obavimo razgovor, nisam pomenuo ni jedan konkretni datum. Jednostavno sam rekao sredinom aprila. Moguće da tamo piše to što ste mi izneli.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pre nekoliko trenutaka gospodine Cekaj, ja sam vam rekao da je to bilo u drugoj polovini maja, a vi ste me ispravili i rekli da nije bilo u drugoj polovini maja, već sredinom maja. A sada vam ja sugeriršem da ako je taj sastanak bio istog dana kada ste se vratili u Rznić/Irzniq, a taj veliki sastanak u Glođanu/Gllogjan je održan 26. maja, onda to znači da ste se vi vratili pri kraju maja a ne sredinom maja.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda ste u pravu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Od tog trenutka nadalje vi ste bili komandant podzone 2, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, nakon tog sastanka.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, odmah nakon što ste se vratili u Rznić/Irzniq vi ste preuzeли ulogu komandanta podzone 2. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A zatim za dan ili dva. je došlo do velike srpske ofanzive krajem maja, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. To je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I vi ste u vašoj izjavi svedoka u paragrafima od 27. do 30. opisali šta se desilo i to se takođe nalazi u vašoj izjavi po Pravilu 92 ter. Sledeći veliki događaj je izbor komande za zonu Dukađin/Dukagjini To je sastanak do kojeg je došlo 23. juna. Da li se slažete s tim?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno, 23 juna.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A snage koje su ušle na Kosovo pod komandom Tahira Zemaja, one su prvi put prešle granicu približno u to isto vreme, dakle oko 23, 24 juna?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne sećam se tačnog datuma kada su došli u Jasić/Jasiq, ali znam da su došli u Rznić/Irzniq 30. Možda je ono što vi kažete tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle oni su stigli u Rznić/Irzniq 30 ...

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da u Rznić/Irzniq.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A da li je tačno da su proveli približno sedam dana u Jasiću/Jasiq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Došli su u Rznić/Irzniq 30. a koliko dugo su ostali u to nisam siguran.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da samo nešto pojasnimo što se čini da nije sasvim jasno. Postoje dva sela koja se zovu Jasić/Jasiq u zapadnom delu Kosova. Jasić/Jasiq u kojem su se zaustavile snage Tahira Zemaja, odnosno prvi put uspostavile svoju bazu unutar Kosova. To je bilo na zapadnoj strani glavnog puta blizu granice sa Albanijom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I vi ste ostali komandant podzone 2, sve do 12. jula kada ste postali komandant 123. bataljona koji je tada bio stacioniran u *Bardhaniqu* i Žabelju/Zhabel. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja sam bio komandant 132. bataljona...

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Izvinjavam se. Izvinjavam se, 132. Ali vi ste preuzeeli tu dužnost 12. aprila. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Moja greška, 12 jula izvinjavam se. Od tog trenutka pa dalje. Od tog trenutka, dakle od 12. jula pa dalje vi više niste bili u Rzniću/Irzniq. Vi više uopšte niste bili u Rzniću/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A mislim da ste onda tokom velike ofanzive, do koje je došlo početkom septembra, vi i još jedan broj drugih komandanata ste se povukli preko granice u Albaniju i to je bilo približno 8. septembra?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To su bile jedinice 134. brigade s kojom sam ja bio u kontaktu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali, da bi nam bila jasna hronologija događaja, vi ste tada napustili Kosovo. Prešli ste granicu i povukli se u Albaniju približno oko 8. septembra?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Osmog, 9. ili 10.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U tom osnovnom vremenskom okviru, želim da vam postavim neka detaljnija pitanja. Prvo, da li ste vi lično bili ili u Rzniću/Irzniq ili u Glođanu/Gllogjan u bilo kom trenutku između 24. Marta, kada su srpske snage napale imanje Haradinajevih i 16. aprila kada ste se sastali sa gospodinom Haradinajem u Rzniću/Irzniq. Da li ste bili bilo u Glođanu/Gllogjan ili u Rzniću/Irzniq u bilo kom trenutku između ta dva dana?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U Glođanu/Gllogjanne, ali u Rzniću/Irzniq da. Išao sam tamo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Koliko puta približno ste bili u Rzniću/Irzniq u tom vremenskom periodu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa dva do tri puta sve do sastanka sa Ramushem.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste onda razgovarali s bilo kim, ko je pokušavao da organizuje selo Rznić/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U to vreme nismo raspravljali o stvarima. Nisu to bili neki dugi razgovori.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste znali da je došlo do napada na stanicu policije u Rzniću/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne sećam se.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne sećate se ni da li ste znali tada, niti da li je bilo napada na policijsku stanicu u Rzniću/Irzniq. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne mogu da se setim kad je to bilo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U vašoj konsolidovanoj izjavi svedoka u paragafu 8. Vi kažete „nije mi poznat nikakav napad OVK na policijsku stanicu u Rzniću/Irzniq“. Da li je to bilo tačno kada je zapisano, da vi niste znali ni za kakav napad OVK na policijsku stanicu u Rzniću/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja nisam tada bio u Rzniću/Irzniq. Nisam živeo тамо, tako da ne znam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali upravo ste nam rekli da ste odlazili тамо, da ste posećivali Rznić/Irzniq u tom periodu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa, policija se povukla. Mislim da ih nije niko napao.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A ja tvrdim da je došlo do razmene vatre između policije iz policijske stanice u Rzniću/Irzniq i naoružanih boraca u selu.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Znam za napad u Prilepu/Prelep.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste juče svedočili da u vreme kada ste se vi vratili u Rznić/Irzniq 16. aprila bilo je oko 120 vojnika u selu i 15 pušaka. Da li možete da nam pomognete oko toga da nam objasnite u kom smislu se tih 120 ljudi moglo smatrati vojnicima?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je pogrešno prevedeno, jer zavisi od pitanja koje je postavljeno. U aprilu, mislim da nisam znao za postojanje nekih 120 vojnika koje ste pomenuli. Tako piše u izjavi.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Razumem.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ali u različitim trenucima je bilo između 120 i 170 vojnika, na osnovu plana o kojem sam govorio ranije.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U vašoj izjavi svedoka u vezi s kojom su vam ranije postavljena još neka pitanja, kaže se da vam je neko pokazao dokument koji je sačinjen još 1992. godine o osnivanju bataljona. Da li je to tačno gospodine Cekaj, da je to dokument koji je sačinjen 1992. godine? Vi ste to videli, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A da li su tu bila navedena i imena regruta?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja sam to video nakratko, jer u to vreme to nije bio validan dokument. To je bilo nešto što je bilo sačinjeno 1992. godine na osnovu situacije u 1991. i 1992. godini. I tamo je pisalo da postoji štab u kom je bilo 10 ljudi i oni su razmišljali o situaciji, napravili procene . . .

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, da li vi tvrdite da su bataljoni čije je postojanje zabeleženo u dokumentu iz 1992. godine bili bataljoni OVK? Da li vi to tvrdite?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, ali samo na papiru i to je bila tajna.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: OVK nije postojala 1992. godine, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Oni su sačinili taj plan, vrlo poverljiv plan i sve do tog dana nisu ga nikome pokazali javno, iz bezbednosnih razloga.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A ko je sačinio taj plan gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Zapovednik sela. Ranije sam ga pomenuo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: On vam je to rekao da je on to sačinio 1992. godine? Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pročitaću vam . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: On i njegov zamenik.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pročitaću vam nešto što ste nam rekli juče. To je u transkriptu 4390, red 4. kada su vam postavljena pitanja šta se desilo nakon 24. marta. Vi ste rekli „u to vreme OVK je tek počela da se organizuje po selima koja su bila pod napadom. Nakon događaja od 24. marta u Glogjan/Gllogjan oni su se organizovali da brane svoja sela u slučaju srpskog napada, kako Srbi ne bi mogli da prodru u selo“. To je vaš iskaz od juče. Da bi bilo jasno, recite nam, da li vi tvrdite da je postojala osmišljena organizacija u Rzniću/Irzniq od 1992. godine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je bio samo plan, koji su sačinili komandant i zamenika komandanta sela. Oni su to čuvali kao tajnu. Taj plan nije bio valjan u vremenu o kojem govorimo, kada je OVK počela otvoreno da deluje u selima koja sam ranije pomenuo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Prvi put kada ste vi čuli za OVK, to je bilo krajem novembra 1997. godine. Je li tako? Kada su se oni pojavili na sahrani u Lauši/Llaushë, to je bilo prvi put kada ste vi uopšte čuli za OVK?

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, pokušajmo da razumemo ono što svedok želi da nam kaže. Gospodine Cekaj, vi ste govorili o planu sačinjenom na papiru. Rekli ste da je to napravljeno 1992. godine. Možete li nam reći da li je taj plan već tada bio plan OVK, ili je to bio plan, kako da se brani selo u slučaju nužde, ili je tu konkretno označeno da je to plan OVK?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Da. časni Sude, plan je opisao komandu bataljona, organizacionu strukturu tog bataljona. Navedeno je oko 200 ljudi . . .

SUDIJA ORIE: Zaustaviću vas ovde. Mene ne interesuju detalji tog plana. Ono što želim da znam je, da li je to bio plan u smislu da je potrebna neka struktura za odbranu sela, ili je bio plan OVK? Dakle, da li je to vio neki opšti plan ili je on već bio fokusiran?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: OVK nije pomenuta u planu, naravno. To je bio plan kako da se odbrani selo u slučaju napada. To su bila teška vremena. Jugoslavija se raspadala.

SUDIJA ORIE: I ako bude bilo ko napao selo, je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Da. To se moglo desiti. To je bila suština plana.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Juče ste u odgovoru na pitanje gospodina Kearneya rekli da su u trenutku kada ste se sastali sa gospodinom Haradinajem u Rzniću/Irzniq 16. aprila, do tada srpske policijske stanice već bile evakuisane. Nije bilo srpskih policajaca u policijskoj stanici i . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: 16. aprila, da, ali na osnovu onog što sam ja čuo kada sam razgovarao sa nekim ljudima. 16. aprila OVK je počela da otvoreno deluje u selu Rzniću/Irzniq.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Shvatam. Vi ste nam juče čak dali konkretni datum i to je bilo u transkriptu 4403, red 18. Rekli ste da je 14. ili 15. aprila srpska policija napustila Rznić/Irzniq. Otkud vam taj datum?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To su informacije koje sam dobio od drugih seljana.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja želim da vam kažem da grešite, jer je srpska policija još uvek kontrolisala policijsku stanicu Rznić/Irzniq kad ste se vi sastali sa gospodinom Haradinajem. I bila je u punom sastavu, sve do 21. aprila kada se prvi put evakuisala.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Moguće je da je tako. Moguće je da ste u pravu, ali ono što sam ja rekao, je na osnovu informacija koje sam ja imao u to vreme.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, mogu li da vam skrenem pažnju na deo transkripta. Kada vi kažete da je svedok konkretno rekao 14-og ili 15-og,

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: On je rekao "mora da je bio 14. ili 15. " tako da to više zvuči kao zaključak u odnosu na datume. Možda je procena bila dobra a datum bio pogrešan.

ADVOKAT EMMERSON: To je uvek moguće. Ali časni Sude, za zapisnik, bez da pozivamo dokument na ekran, reč je o dokumentu koji po spisku 65 ter nosi broj dokaznog predmeta 388. To je dokument iz komande Prištinskog korpusa na kojem je zabeležena evakuacija policijske stanice u Rzniću/Irzniq 21. aprila.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, želim da vam kažem da čak i nakon što je evakuisana policija iz policijske stanice Rznić/Irzniq, još uvek su postojale policijske patrole koje su obilazile tu stanicu. Da, to je tačno, ili nije?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nisam siguran. Ne znam za to. Ja sam tada živeo u Peći/Pejë.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Vi ste juče svedočili da, dok ste vi živeli u Peći/Pejë, da ste mogli da čujete granatiranje Smolice/Smolicë, Babaloća/Baballoq i Dubrave/Dubravë, od kraja marta nadalje i opisali ste to kao intenzivne napade. To je u transkriptu stranica 4387, red 9. Ponovo, ja tvrdim da grešite. Da nije dolazilo ni do kakvog intenzivnog granatiranja između 24. marta i 21. aprila, kada su srpske snage koje su bile stacionirane u Suka Babaloću/Baballoq počele po prvi put sa granatiranjem sela Babaloć/Baballoq.

TUŽILAC KEARNEY: Ja ulažem prigovor na izraz 'intenzivne'. To je prilično nejasno.

ADVOKAT EMMERSON: Dozvolite da ...

SUDIJA ORIE: Kako sam ja to shvatio ... mislim da je gospodin Cekaj shvatio isto na taj način. Vama je naime sugerisano da nije bilo granatiranja, osim možda neke sporadične pucnjave, da nije bilo 'intenzivnog' granatiranja u periodu između 24. marta i 21. Aprila. To vam je rekao gospodin Emmerson. Da li se slažete, ili se ne slažete?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Bilo je granatiranja Smolice/Smolicë i Suke koja je pomenuta. Bilo je i borbi, kao što sam već ranije rekao.

SUDIJA ORIE: Pitanje je: kada je do toga došlo? Da li je to bilo pre 21. aprila?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Bilo je pre 21. aprila u Smolici/Smolicë. Tako bar ja mislim.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da samo završim svoju tvrdnju: do prvog granatiranja je došlo 21. aprila, a nakon toga je manje više bilo trajno granatiranje, ali nije bilo granatiranja pre pravoslavnog Uskrsa. To je moja tvrdnja.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Bilo je granatiranja u Smolici/Smolicë jer je OVK bila tamo.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: A nije bilo u Dubravi/Dubravë i nije bilo u Babaloču/Baballoq. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U Smolici/Smolicë.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, sada imamo jedan precizniji iskaz u odnosu na onaj koji smo imali juče. Juče ste rekli da je bilo granatiranje u Smolici/Smolicë, Babaloču/Baballoq i Dubrava/Dubravë od kraja marta.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U Babaloču/Baballoq i Suki, *Suka e Hereqit*, a to su dva mesta veoma blizu, je bilo granatiranja. Tako mislim. Tako verujem. 64 milimetra, 82 milimetra, minobacači.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste možda pogrešili u vezi s tim kojeg meseca je to bilo i kog datuma?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Moguće je da sam pogrešio. Ne pamtim datume najbolje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da ona predemo na to gde su Srbi bili raspoređeni kada je počelo ozbiljno granatiranje. Izneću vam tvrdnju, da kada je počelo ozbiljno granatiranje 21. aprila i nadalje, da su se srpski artiljerijski položaji nalazili na tri brda u tom delu, u Suki Babaloču/Baballoq, *Suki Bitesh*.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I *Suka Cermjan*. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je tačno. Takođe na poligonu u blizini Peći/Pejë.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hvala. Onda možda možemo da se usaglasimo oko ovoga: kada je granatiranje počelo, onda se to događalo uglavnom svakodnevno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON: Zamoliću da se na ekran stavi dokazni predmet P318, ista ona karta o kojoj ste već ranije govorili.

SUDIJA ORIE: Dok se to čeka, zamoliću svedoka da na trenutak skine slušalice. Gospodine Emmerson, juče je svedok govorio o tome da je on čuo granatiranje iz Peći/Pejë sa udaljenosti 12, 13, 14 kilometara. Nije znao tačno šta se gađa, a onda je promenio svoju priču kada je ispričao šta je kasnije video da je oštećeno. Ja se sad pitam, ove informacije koje sada dobijamo, da on smatra da se nešto događalo, osim ako se to ne bude jasno utvrdilo, mislim da bi bilo potrebno da stvorimo neke prave osnove za njegovu tvrdnju, da je nešto čuo kao i za njegove tvrdnje, da je čuo, ali iza to da negira, ili menja . . .

ADVOKAT EMMERSON: Ako časni Sud . . .

SUDIJA ORIE: Samo bih želeo da dâm do znanja da smo pažljivo slušali ono što je juče rečeno

ADVOKAT EMMERSON: Da.

SUDIJA ORIE: I da solidnost osnove saznaja o tome da je on nešto čuo sa takve udaljenosti nije takve vrste, da bi sudije mogle odmah bez daljeg razmišljanja, da prihvate, da je to pouzdan komentar.

ADVOKAT EMMERSON: Razumete časni Sude da mi tvrdimo da nije bilo granatiranja u tom periodu.

SUDIJA ORIE: Da li je bilo ili nije. . . . međutim sa te udaljenosti tvrditi da je to bilo ovde ili tamo . . . to je naravno. . .

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se. Ako časni Sud pita za te stvari, onda treba da istražim osnovu svedočenja koje je dato.

SUDIJA ORIE: Pa da . . . naime ni onaj jučerašnji iskaz nije bio sasvim solidan, da tako kažemo.

ADVOKAT EMMERSON: Da, da, naravno.

SUDIJA ORIE: Manje solidan . . .

ADVOKAT EMMERSON: Potpuno sam vas shvatio.

SUDIJA ORIE: Trebalo bi da je manje kontradiktoran.

ADVOKAT EMMERSON: Potpuno sam vas shvatio.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle gospodine Cekaj, u vreme kada ste se vratili u Rznić/Irzniq krajem maja, da li se granatiranje i dalje nastavljalo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle od tog trenutka nadalje, dok ste vi bili stacionirani u Rzniću/Irzniq, od 26 maja nadalje, da li ste tada mogli da vidite srpske artiljerijske položaje na ova tri brda koja ste sada pomenuli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Uzevši u obzir geografski položaj tih sela, srpski položaji nalazili su se na dominantnim položajima, na uzvisinama gde su oni bili koncentrisani. I oni su napadali svaki dan u izvesnim intervalima. Granatirali su svakog dana, ali bilo je i napada.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da podelimo ovaj vaš odgovor na dva dela. Kao prvo, kada je došlo do ispaljivanja projektila i granata, da li ste mogli na temelju putanje granate ili projektila da vidite odakle je ispaljen?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U svom poslednjem odgovoru pre nekoliko trenutaka ste rekli da su svaki dan granatirali, ali da je bilo i napada. Šta ste pod tim mislili kad ste pomenuli napade?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Od tog dana pa nadalje pokušavali su da izvedu napad na Crni breg/ Carabreg, Prilep/Prelep, Rastavici/Rastavicë, Babaloć/Babalooq i druga sela u blizini glavnog puta. Te pokušaje su izvodili svakodnevno od tog dana nadalje. Dakle intenzivno su pokušavali da prodrnu u područje blizu škole u Crnom bregu/ Carabreg.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Koliko ste vi razumeli, da li je vojna strategija srpskih snaga bila, da se probiju na ovu teritoriju koju ste ovde označili, a da je strategija OVK bila da ih zadrži izvan tog područja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. To im je bilo nametnuto. Takav je geografski položaj, pa je zbog toga bilo neophodno da se brane na takav način. Nisu oni

samo slučajno napadali Babaloć/Baballoq i Glođan/Gllogjan. To su učinili namerno jer su srpske snage pokušavale da uđu u to područje i da se probiju u sela u unutrašnjosti.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li znate jesu li srpske snage koje su bile smeštene na ta tri brda *Suka Baballoq*, *Suka Bitesh* i *Suka Cermjan*, da li znate da li su one izvodile i operacije sa ta tih pozicija, takođe?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne razumem pitanje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su srpske snage bile i na terenu kao što su bile i na brdima?

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ulažem prigovor.

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC KEARNEY: Nejasno je u pogledu vremena. O kom vremenu govorimo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Na brdu i dominantnim položajima oni su stavili artiljeriju, dok su drugi delovi, pešadija, pokušavali da se probiju uz pomoć motorizovanih jedinica.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pozabavićemo se vremenom za koji trenutak. Gledajući na mapu koju ste označili i plavu liniju koju ste ucrtali, *Suka Bitesh*, i *Suka Cermjan* su unutar područja koje ste označili, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dajte da pokušamo da shvatimo šta vi pokušavate na toj karti da prikažete, u pogledu vremena. Molim vas za malo strpljenja. Danas, odgovarajući gospodinu Kearneyu, to je u transkriptu strana 1120 -- 11, red 23. Rekli ste da je područje koje je ograničeno ovom plavom linijom područje u kojoj je OVK imala mogućnost slobodnog kretanja u vreme druge ofanzive, a rekli ste da je to bilo od 7. do 12. avgusta. To je ono što ste rekli gospodinu Kearneyiju.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Zamoliću da pogledamo šta je napisano na vrhu karte za trenutak.

TUŽILAC KEARNEY: Mislim da moj kolega pogrešno izneo ono što je svedok rekao. On je ranije govorio o 8. Avgustu a ne o 7. avgustu, kao prvom danu.

ADVOKAT EMMERSON: On je zapravo dao dva različita odgovora kada je odgovarao na pitanje gospodina Kearney, ali to možda i nije najbitnije.

SUDIJA ORIE: I ja se tako sećam ali to stvarno nije najbitnija stvar u ovom trenutku. . Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle vi kažete da se tu prikazuje situacija kakva je bila na početku avgusta. Međutim na vrhu karte ste napisali april do juni. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nije mi jasno vaše pitanje. Molim vas možete li da budete jasni?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ovi datumi koje ste napisali na vrhu karte. Tu piše april do juna 1998, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kada mi je postavljeno pitanje o aprilu i junu, gde su bile snage, i da li su se mogle kretati slobodno, pritom mislim na OVK i stanovništvo koje je bilo u unutrašnjosti, srpske su snage bile sa one strane glavnog puta. U ovom unutrašnjem delu je postojala mogućnost slobodnog kretanja u ovom periodu, aprila, maja, juna pa sve do prve ili druge ofanzive.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pa nama je važno gospodine Cekaj, da znamo da li je to do prve ili do druge ofanzive, kako bismo shvatili kog datuma se šta dogodilo. U konsolidovanoj izjavi svedoka koju ste dali, u paragrafu 9. kažete o ovoj mapi sledeće: „nakon što su se Srbi povukli iz policijske stanice u Rzniću/Irzniq u aprilu, teritorija oko Rznića/Irzniq bila je pod kontrolom OVK. Ja sam na karti ucrtao područje koje je bilo pod kontrolom OVK i koje se moglo smatrati slobodnom teritorijom, od tog trenutka pa do srpske ofanzive na kraju maja, koju ću opisati kasnije u ovoj izjavi“. Drugim rečima, kada ste davali izjavu u Tužilaštvu prošle nedelje vi ste rekli da ova karta ukazuje na situaciju između povlačenja iz policijske stanice u Rzniću/Irzniq, a to je bilo 21. aprila pa do srpske ofanzive za koju znamo da se odvijala otprilike 28. maja. Međutim, danas popodne ste rekli da ona uključuje i period do početka avgusta. Na samoj karti piše april do juna, a juče ste rekli u jednom trenutku da se odnosi na period aprila i maja, to je u transkriptu 4404, red 5, a kasnije ste rekli da se ne radi o aprilu nego o periodu koji je prestao negde nakon 15. maja. To je strana 4405, red 15.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja sam odgovarao na pitanje koje mi je postavljeno. A ova ofanziva koju ste pomenuli, to je tačno. To sam ranije rekao. To se dogodilo u maju.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle da li je tačno ovo što piše u izjavi koju ste dali u paragrafu 9. gde se kaže da ste kartom hteli da opišete situaciju kakva je bila do srpske ofanzive krajem maja? Da li ste to mislili da prikažete na ovoj karti?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tokom ovog perioda od aprila, preko maja do juna, osim za vreme prve ofanzive, nakon koje su se srpske snage povukle, baš kao što ste rekli 28. maja, datumi su možda ponekad netačni, ali to se dogodilo u maju, ta prva ofanziva. Zato ih i opisujem kao tri ofanzive, a ne dve. Nakon napada, srpske snage su se povukle.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To razumem gospodine Cekaj, ali ono što ja kažem je da ste u izjavi koju ste dali, rekli da je mapa prikazivala situaciju od trenutka kada se policija povukla iz policijske stanice u Rzniću/Irzniq do srpske ofanzive na kraju maja. Je li to što ste rekli u izjavi svedoka istina? Da li je to ono što ste hteli da prikažete ovom kartom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To se događalo i nakon toga. Datum ofanziva koje su završene u avgustu i septembru.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali vi niste bili tamo do 26. maja, skoro do pre same ofanzive o kojoj govorimo.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: A gde kažete da sam ja bio?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Bili ste u Peći/Pejë gospodine Cekaj, do 26. maja.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ova ofanziva koju sam pomenuo se mogla dogoditi između tog datuma i 30. maja.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je moguće.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To razumem.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Prva ofanziva srpskih snaga, a procenjivalo se da se radilo otrilike o hiljadu pripadnika, oni su izveli napad po pravcu Peć/Pejë – Dečani/Deçan – Đakovica/Gjakovë uz put i još jednim pravcem preko Raušića/Raushiq i u selima u Baranskoj/Baran dolini. To je ofanziva tokom koje su se u tom danu povukle snage.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U redu. Idemo na drugu temu. Postaviću vam nekoliko pitanja o sastanku, na kome ste bili onog dana kada ste se vratili, dakle sastanku koji se odigrao u Glodjanu/Gllogjan 26. maja. Kao što sam objasnio, mi imamo u zapisniku da je datum kada je on organizovan i ljudi pozvani bio 26. maj. Kao prvo, vi ste u svojoj konsolidovanoj izjavi svedoka, a mi imamo samo delove. . .

ADVOKAT EMMERSON: Časni Sude, ostalo je u izjavi po Pravilu 92 ter. Sada gledam konsolidovanu izjavu svedoka i to paragrafe 20, 22, 23 pre svega.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, kao prvo u izjavi svedoka koju ste dali prošle nedelje u paragrafu 20. ste rekli da je sastanak od 26 maja obuhvatao sela iz područja Dukađin/Dukagjini u kojima su postojali štabovi OVK. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Svi lokalni štabovi po selima su učestvovali na tom sastanku, barem oni koji su mogli da dođu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I tačno je, da jedna grupa nije mogla da dođe. Oni koji su se nalazili sa zapadne strane magistrale Peć/Pejë – Đakovica/Gjakovë, oni nisu mogli da dođu. To ste rekli u izjavi svedoka.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da, da. I to je bilo na samom početku, kada sam ja došao i nisam još sve poznavao ali mislim da, da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U izjavi kažete da su ti seoski štabovi OVK „bili nezavisno organizovani i nisu bili povezani sa Glođanima/Gllogjan“. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, ... oni jesu bili samoorganizovani, ali su naravno saradivali.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ali u toj fazi, dakle pre 26. maja nisu bili povezani sa Glođanima/Gllogjan? Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda su se sastajali, ali nije postojao komandni odnos.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Citiram iz vaše izjave, paragraf 20. Kažete „Ramush je otvorio sastanak, ali ne kao komandant tog područja. On jeste bio komandant, ali seoski komandant“. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Nakon toga kažete, to je u paragrafu 22 „od tog trenutka nas četvorica, Rrustem Tetaj, Skender Rexhahmetaj, Ramush i ja, radili smo kao tim u sklopu operativnog štaba Dukađin/Dukagjini, ali nije postojao neki glavnokomandujući“. Da li se vi tako toga sećate?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Bilo je i drugih članova štaba, ali se ne sećam ko su oni bili. To je činjenica. Mi smo funkcionisali kao štab ali bez komandanta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Organizaciono je to možda u redu, ali može se reći, zar ne, da barem od 26. maja nadalje, iako ste svi tehnički bili na istom nivo, da je Ramush Haradinaj bio čovek koji je organizovao to područje?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je vrlo tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: On možda formalno nije bio vaš komandant ali moglo bi se reći da je on bio prvi među jednakima. Da li bi se tako moglo reći?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ramush Haradinaj je bio osoba koja je bila veoma bitna i koja je uživala veliko poštovanje. Ovo što vi kažete je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U paragrafu 23. kažete i možda to upravo odražava suštinu onoga što želite da kažete „ja nisam reportirao Ramushu kao neko podređeni, jer ga nisam ni smatrao svojim komandantom“. Da li ste vi tako razumeli situaciju?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne. To nije tačno. Ja mislim da to nije tačno. Da li možete da mi pokažete gde sam to rekao?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je paragraf 23. izjave svedoka. Pročitaću vam to da budem siguran da je prevod koji ste čuli tačan. Rekli ste „ja nisam reportirao Ramushu kao neko podređeni, jer ga nisam ni smatrao svojim komandantom. Mi smo bili na istim položajima u to vreme i funkcionali smo kao štab“. To stoji u vašoj izjavi. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Meni je to potpuno nejasno. To ne može da bude tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li biste nam onda vi svojim rečima mogli da objasnite šta ste tu mislili?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da, mogu. Radilo se o zajedničkom predlogu da delujemo, da radimo kao štab. Mislim da je došlo do pogrešnog tumačenja mojih reči, naime da sam ja rekao da ga nisam prihvatio i priznavao kao komandanta. S tim se ne slažem.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Recite molim vas sada jasno, da li ste ga vi doživljavali kao svog komandanta nakon 26. maja ili ne? Da li je on vama bio komandant ili ste bili ravnopravni?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Koliko sam ja razumeo situaciju, on je uživao moje puno poverenje, ali od sastanka, zbog situacije, smo funkcionali tako kao što smo funkcionali, . . . ali zbog mog poštovanja prema njemu . . . ja sam stvarno imao veliko poštovanje prema njemu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ja i nisam tvrdio ništa drugo. Ja nisam tvrdio da ga vi niste poštovali. Pročitaću još jedan pasus iz tog istog paragrafa i zamoliću vas da mi potvrdite da li je to tačno. „Ramush je često putovao po području. Najviše se koncentrisao na područje oko Crnog brega/ Carrabreg, jer je tamo bila teška situacija. Verovatno sam Ramusha viđao jednom ili dvaput nedeljno tokom tog vremena. Povremeno smo komunicirali preko kurira“. Da li možete da mi potvrdite da je ta rečenica tačna?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je tačno, ali ne mogu se Ramusheve aktivnosti sažeti u samo nekoliko reči. Njegov je doprinos bio veoma konkretan.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Ne, ne. To razumem, ali ono što pokušavam da utvrdim preko vas gospodine Cekaj, je da li je Ramush u tom periodu stalno bio u pokretu? Da li je to tako bilo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U to vreme je Ramush Haradinaj bio veoma energična osoba koja je stalno bila u pokretu. Bio je uvek blizu borbama u ulozi komandanta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle, on je bio na liniji fronta gde su se borbe odvijale. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Štaviše, on je bio ranjen u onoj ofanzivi na kraju maja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Bio je ranjen kod škole u Crnom bregu/ Carrabreg tokom te majske ofanzive. To je činjenica koju svi treba da znaju.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da samo još ovo razjasnimo: ta bitka kod Crnog brega/ Carrabreg gde je Ramush Haradinaj bio ranjen kod škole, do toga je došlo 28. maja. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tokom tog perioda između 25. i 28. ili 30. svaki dan su se vodile borbe. Srpske snage su svaki dan pokušavale da prodrnu u to područje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I vi lično ste čini mi se, nakon 26. maja prilično često obilazili svoje područje. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Između 26. maja, kada ste postavljeni na mesto komandanta podzone i 12. jula kada ste prestali da obavljate tu dužnost u Rzniću/Irzniq obilazili ste sela u okviru vaše podzone svakodnevno. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. to je tačno.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kanal koji vodi do Radonjičkog/Radoniq jezera prolazi kroz Rznić/Irzniq, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Odmah pored srpske policijske stanice. Da li sam dobro izneo kakav je raspored? On je veoma blizu srpske policijske stanice u Rzniću/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Želim da vam iznesem jednu veoma konkretnu tvrdnju. Teritorija oko kanala bila je ničija zemlja, veliki deo vremena, između vašeg dolaska 26. maja i vašeg odlaska 12. jula? Je li to tačno?

TUŽILAC KEARNEY: Prigovor časni Sude. Pitanje je nejasno. O kom delu kanala govorimo? To je vrlo važno pitanje.

SUDIJA ORIE: Hm.

ADVOKAT EMMERSON: Cela dužina kanala. Teritorija uzduž kanal između Rznića/Irzniq i Radonjičkog/Radoniq jezera je područje gde su srpske snage dejstvovalе na terenu i otvarale vatru na ljudе koje su videli.

TUŽILAC KEARNEY: Zamoliću da se u pitanju odredi vremenski period.

SUDIJA ORIE: Mislim da je rekao, „između 26. maja i vašeg odlaska 12. jula“, osim ako ne postoji nešto drugo, ali to je prilično konkretni period.

ADVOKAT EMMERSON: Dakle, gospodine Cekaj, da li shvatate pitanje koje sam vam postavio? Između 26. maja kad ste vi stigli i 12. jula kada ste otišli, tu su bile srpske snage uključujući paravojne snage, koje su delovale u tom području duž kanala.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nemam informacija o tome. Nije bilo moguće da srpske snage uđu tamo u to vreme.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste vi lično tamo otišli, gospodine Cekaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne. Nisam imao nikakve kontakte. Nisam išao tamo. Otišao sam do Ratiša/Ratishi i vratio se. Nisam išao u tu zonu. I u Ratiš/Ratishi sam retko išao jer, nije trebalo da idem, ali u druga sela sam odlazio češće.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Kada su srpske snage granatirale i ušle u Glođan/Gllogjan kako su one presekle pravac za povlačenje ljudi u pravcu Jablanice/Jabllanicë?

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ponovo ću zatražiti da se u ovom čitavom nizu pitanja konkretizuje vremenski period i ofanzive.

SUDIJA ORIE: Da, to bi imalo smisla.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U vreme dok ste vi bili tamo?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je malo konkretnije pitanje. Tokom druge i prve ofanzive, nakon ofanzive od 28. maja, bila je ofanziva 8, 9, i 12. Osmog su

počeli da granatiraju. Pokušali su da uđu u to područje iz Babaloća/Baballoq, zatim su se probili u Glođan/Gllogjan, Šaptelj/Shaptej. A onda su 11-og srpske snage ušle i kao što sam već ranije objasnio, stigle su do sela Rznić/Irzniq, ali su se u stvari povukli. Narednog dana oni su ponovo pokušali i došli su iz svih pravaca. Jedan pripadnik OVK u blizini kanala u delu duž puta koji vodi prema Ratišu/Ratishi je poginuo. Ubile su ga srpske snage. Srpske snage su mogle da se probiju dotle, sve do samog sela. Ali kada su ostvarili svoju misiju oni su se povukli nakon što su opljačkali i zapalili kuće, uništili sve, naneli materijalnu štetu, oni su se povukli. Možda su otišli i do kanala tokom ove operacije jer je vojnik OVK ubijen upravo tamo tog dana. Njegovo ime je poznato. Ljudi znaju ko je to bio. Oni su došli iz tog pravca, pešadija, oklopna vozila i mogli su da stignu do tog mesta.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, nije sasvim jasno o čemu sada govorimo. Prvobitno pitanje se odnosilo na 26. maj, pa do početka jula, a sada izgleda da svedok opisuje nešto što se desilo u avgustu. Koliko sam ja shvatio od 8. nadalje je u stvari počela druga ofanziva, tako da se sada izgubila veza sa vašim prvobitnim pitanjem.

ADVOKAT EMMERSON: Shvatam.

SUDIJA ORIE: Možda bih ja mogao da pitam svedoka. Gospodine Cekaj, gospodin Emmerson vas je pitao o periodu kada ste vi stigli krajem maja, do početka jula kada ste otišli. Pitanje je bilo da li je bilo vojske na terenu blizu kanala. I vi ste onda rekli „ja nikada nisam išao tamo“ a onda ste malo kasnije rekli „ja sam išao u Ratiš/Ratishi“. Da li sam dobro shvatio, da ako se ide od Rznića/Irzniq do Ratiša/Ratishi, mora da se pređe kanal. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Časni Sude, moramo da podelimo to vreme. Kada sam ja otišao u Ratiš/Ratishi, tamo sam išao vrlo retko, jer je Ratiš/Ratishi daleko. Između Rznića/Irzniq i naselja koje pripada Rzniću/Irzniq, a zove se Dodaj, prolazi kanal i uliva se u Radonjičkog/Radoniq jezero.

SUDIJA ORIE: Da. Dozvolite da vas sada pitam sledeće: rekli ste moramo da pravimo razliku, . . . da li ste išli u Ratiš/Ratishi između vašeg dolaska krajem maja i odlaska krajem jula?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Išao sam dva ili tri puta.

SUDIJA ORIE: A dolazili ste iz Rznića/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Da, iz svog sela.

SUDIJA ORIE: Onda prema onome kako ja shvatam kartu, a vi me ispravite ako grešim, vi ste išli u područje gde se nalazi kanal koji vodi do Radonjičkog/Radoniq jezera. Da?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Da.

SUDIJA ORIE: Kada ste išli ta dva ili tri puta, kada ste išli od Rznića/Irzniq do Ratiša/Ratishi morali ste da prođete kroz područje kanala, Da li ste ikada primetili bilo kakve srpske trupe na terenu u tom području?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Ne. Nije bilo trupa.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, gledam na sat. Sada ćemo napraviti pauzu. Zamoliću gospodu poslužiteljicu da izvede svedoka. Gospodine Cekaj, sada ćemo napraviti pauzu. Gospođa poslužiteljka će vas ispratiti iz sudnice.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, koliko vam još vremena treba?

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da ću moći da završim za 25 minuta. Razgovarao sam sa gospodinom Guy-Smithom. Mislim da ćemo nas dvojica moći da ostavimo dovoljno vremena gospodinu Harveyu da se završi danas. Očigledno, bolje bi bilo da imamo kraću pauzu. . .

SUDIJA ORIE: Da. Da li ste razgovarali o dodatnom ispitivanju sa gospodinom Kearneyem?

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da bi on radije ograničio svoje ispitivanje, tako da ne bi uzeo previše vremena, ali mi smo svi u vašim rukama časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY: Časni Sude, ja bih samo zatražio pet do 10 minuta.

SUDIJA ORIE: Kada se sve to sabere pet do 10 minuta, gospodin Emmerson je rekao da mu treba 25 minuta. To je do šest i 30 i onda gospodin Guy-Smith je rekao da mu treba 50 minuta. To nas dovodi do sedam i 20 i još dodatnih deset za vas, to je sedam i 30. . . gospodine Guy-Smith, ja sam siguran da dok drugi govore prebrzo, da biste i vi mogli da govorite brže.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala, ja će to uraditi.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodine Emmerson, ako biste pokušali da završite za 20 minuta i ako biste vi gospodine Guy-Smith bili u mogućnosti da završite . . . takođe za 25 minuta, a ne 30 koje ste imali na umu, onda bismo imali pet minuta za vas gospodine Harvey. Dakle, ako nastavimo u šest i pet do šest i 25, zatim . . . da gospodine Harvey, preostalo vreme, šest minuta je vaše. Vi ste bili tako precizni tako da ne treba vi da smanjujete vaše vreme. I onda u deset do sedam za vas gospodine Guy-Smith. Gospodine Harvey ako biste ipak mogli za pet minuta to bi bilo još bolje. I onda bi Pretresno veće imalo još jedno pitanje. Gospodine Kearney, vama bi ostalo vrlo malo vremena. Napravićemo pauzu do šest i pet.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite, gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Hvala vam.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, posle. . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Izvinite časni Sude, hteo bih nešto da zamolim.

SUDIJA ORIE: Da.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Želeo bih da predemo na privatnu sednicu, jer bih želeo da vam postavim jedno pitanje.

SUDIJA ORIE: Da. Ja ne znam kakvo će to biti pitanje. . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Izvinite.

SUDIJA ORIE: Zbog predostrožnosti prećićemo na privatnu sednicu.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: To je vrlo kratko pitanje.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, izvinite što vas prekidam, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Izvinjavam se gospodine sekretaru. Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, vi ste nam rekli da nakon 12. jula više niste bili u Rzniću/Irzniq. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U Rzniću/Irzniq, Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Posle toga ste bili u Žabelju/Zhabel. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U školi u Žabelju/Zhabel. U stvari u Jablanici/Jabllanicë. Da, tako je.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Od 12. jula pa nadalje?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, do 21. avgusta.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gde ste bili tokom srpske ofanzive u prvoj polovini avgusta?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tokom srpske ofanzive, prvog dela ofanzive, bio sam u tom području, u *Bardhaniqa*, Žabelju/Zhabel, Grgocu/Gërgoc, sve do tog dana. Hoću da kažem tokom ofanzive.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste bili u Glođanima/Gllogjan ili u Rzniću/Irzniq kada su srpske snage preuzele kontrolu nad ta dva dela, tokom avgustovske ofanzive?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kada je došlo do ofanzive ja sam bio u Rzniću/Irzniq. Obično kada sam se vraćao iz *Bardhaniqa* išao sam i obilazio njihove položaje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Rekli ste „kada je došlo do srpske ofanzive 11-og“. A nešto ranije ste svedočili o tome da je ta ofanziva počela 7-og i trajala do 12-og, a onda posle ste rekli da je počela 8-og i trajala do 12-og. Gospodine Cekaj, da li ste vi u stvari uopšte bili tamo tokom te srpske ofanzive?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nije mi jasno pitanje. Ne razumem ga.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, vi ste opisali da je ofanziva trajala nekoliko dana, da je počela 7-og i ili 8-og. Da li ste vi bili u Rzniću/Irzniq svo to vreme ili ste bili samo 11-og, kao što ste rekli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Samo 11-og. I tamo sam bio potpuno slučajno. Ja sam u stvari bio u *Bardhaniqu*, ali 7-og i 8-og je počelo granatiranje. Barem koliko se ja sećam, napadnuta je Jablanica/Jabllanicë 8-og. Napali su je srpske snage.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, molim vas da pažljivo slušate sledeće pitanje gospodina Emmersona. Gospodine Emmerson, izvolite nastavite.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Hoću samo da bude jasno. Da li ste bili u Rzniću/Irzniq ili u Glođanima/Gllogjan kad su srpske snage došle u ta sela i preuzele kontrolu, dakle kada su kopnene snage došle u ta sela, da li ste vi bili tamo ili niste?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Bio sam ujutro, ali u popodnevnim satima smo se povukli u Kodraliju/Kodrali i Požare/Pozhar i druga sela u unutrašnjosti.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Pre par dana smo čuli jednog međunarodnog posmatrača koji je bio u Rzniću/Irzniq i Glođanima/Gllogjan 11. avgusta i rekao je da u vreme kada je on bio tamo srpske snage su se približavale, ali još nisu bile preuzele kontrolu ni Rznića/Irzniq ni Glođana/Gllogjan.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: 11-og uveče oni su ušli u Rznić/Irzniq i onda su se povukli. Ali sledećeg dana ujutro oni su pokrenuli ofanzivu ponovo u istom pravcu. Ušli su u Glođan/Gllogjan u područje koje sam ranije pomenuo. Dakle deo obale kanala i ušli su u Rznić/Irzniq i druga sela. Sela su pljačkana i paljena i to je istina. Ali onda su se ponovo povukli jer je stanovništvo napustilo to područje.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li ste vi bili tamo kada su oni ušli i pljačkali?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nismo ih mogli videti, ali narednog dana smo videli da su sela pljačkana i paljena i to je mogla da vidi cela međunarodna zajednica. To je nešto što su oni radili.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li to sledi iz odgovora koji ste upravo dali, da vi niste lično bili tamo kada su srpske snage ušle u ta sela?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Šta mislite pod tim da nisam bio tamo?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: To je jednostavno pitanje, gospodine Cekaj. Da li ste vi bili i u jednom od tih sela kada su srpske snage ušle u sela pešice.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mi smo se povukli.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Dakle vi ste njih lično videli kako prilaze?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Oni su napadali sve do poslepodneva. Snage OVK su se povukle, jer nisu mogle da pruže otpor protivnapadu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I onda su se oni vratili drugog dana. Da li nam to kažete?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kasno uveče srpske snage su se povukle i narednog dana počele su ponovo s napadom na ova sela.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Sada bih želeo da vam postavim neka pitanja o tome gde je bila stacionirana jedinica *Crni orlovi* u vreme kad ste vi bili komandant podzone, za tih mesec dana ili približno toliko, od 26. maja do 12. jula? Rekli ste u vašem intervjuu, a mislim i u izjavi svedoka, ali svakako u intervjuu, da su neko vreme *Crni orlovi* bili stacionirani u Vokšu/Voksh. Je li tako?

TUŽILAC KEARNEY: Ja se izvinjavam, ali na koji deo izjave se pozivate?

ADVOKAT EMMERSON: Pa izvinjavam se. Reč je o delu intervjeta na stranici 116, ako će to biti od pomoći.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li je to tačno gospodine Cekaj da su *Crni orlovi* neko vreme bili stacionirani u Vokšu/Voksh?

TUŽILAC KEARNEY: Mislim da je to pogrešno tumačenje transkripta. Meni drugačije glasi ta stranica 116. Možda bi moglo da se pročita taj konkretni pasus svedoku.

SUDIJA ORIE: Molim vas da to predočite svedoku.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U intervjuu ste pitani za vaša saznanja o *Crnim orlovima*. Vi ste rekli, „u mom području gde sam bio nisu nikada bili prisutni“ i onda ste rekli „oni nikada nisu viđeni tamo gde sam ja delovao“. Zatim vam je postavljeno pitanje „da li je bila jedna jedinica koja je uopšte mogla da deluje u Dukađinu/Dukagjin?“, a vi ste rekli „kao što sam rekao ranije, oni su bili u pokretu. Ja sam ih video kako prolaze kroz selo, a neko vreme bili su u Vokšu/Voksh“. Da li se sećate tog vremenskog perioda kada su *Crni orlovi* bili stacionirani u Vokšu/Voksh?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U toku tih događaja u kojima su srpske snage stalno pokušavale da preseklini snabdevanja iz Albanije, ova jedinica, kao diverziona jedinica, imala je zadatku da ide u te delove u unutrašnjosti i da obezbeđuje kanal. Oni su išli da nabavljuju oružje i da prenose ranjenike. To je bila misija te jedinice u to vreme u Slupu/Sllupu, Vokšu/Voksh . . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, pokušajte da se usredsredite na pitanje. Rekli ste da su neko vreme bili u Vokšu/Voksh. Da li su oni obavljali neke operacije u Vokšu/Voksh ili su bili stacionirani u Vokšu/Voksh?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Ne znam tačno, jer ja nisam bio zapovednik te jedinice, ali oni su tamo delovali jer su želeli da obezbeđuju kanal i da omoguće da se nabavi oružje, sve do kraja ofanzive kada je Junik/Junik . . .

SUDIJA ORIE: Kada kažete „neko vreme su bili tamo“ koji vremenski period imate na umu? Jedan dan? Dva sata? Nedelju dana?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Zavisilo je od situacije. Možda su boravili sedam dana, ili približno toliko.

SUDIJA ORIE: Izvolite nastavite gospodine Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Samo da pojasnimo. I na stranici 85, red 11. i na stranici 85, red 18. pojavljuje se reč koja je ili pogrešno prevedena ili pogrešno tumačena. Možemo li to da pojasnimo?

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Upravo ste nam rekli, pre par trenutaka, kada ste bili u području oko Vokša/Voksh. . .

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, ako želite da pojasnite, da li su oni pokušavali da obezbede maršrutu, a ne kanal, ako to želite da pojasnite, mi smo to shvatili.

ADVOKAT EMMERSON: U redu.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo da ipak bude jasno. Područje o kojem govorite je na zapadnoj strani od glavnog puta Peć/Pejë – Đakovica/Gjakovë. To su maršrute o kojima vi govorite. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Slup/Sllup, Drenovac/Drenovc, Vokš/Voksh, Junik/ Junik. to je bio put . . .

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kojim je deo stanovništva išao u Albaniju.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: I zadatak *Crnih orlova* je bio da obezbeđuju te rute kako bi se moglo omogućiti snabdevanje na zapadnoj strani od puta?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je bila svrha, jer oni su se borili sa srpskim snagama u to vreme. I u toj jedinici je bilo i ljudi koji su poginuli boreći se za svoj narod, dali su svoje živote.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Samo da bi bilo jasno. Na stranici 115. i 116. u vašem intervjuu, vi ste rekli da su *Crni orlovi* bili stalno u pokretu. Šta ste pod tim mislili?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je zavisilo od situacije. Oni su bili na mestima koja sam pomenuo. Ne znam kako se to može tumačiti, ali to je činjenica.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da li su oni neko vreme bili stacionirani u Prilepu/Prelep i u Crnom bregu/Carrabreg, u različitim vremenskim periodima?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da li me pitate za ovu diverzantsku jedinicu?

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Da.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda su išli da pomognu prilikom ofanzive, ali ne znam. Bilo bi normalno da oni učestvuju u borbama.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Mogu li da vas pitam samo kratko o nekim datumima o kojima ste govorili tokom vašeg iskaza. Vi ste opisali jedan incident u kome je čovek po imenu Besim došao da vam se požali da su ga terali da kopa rovove. U vašem iskazu vi ste rekli da se to desilo u junu. Da li se vi tako toga sećate?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da je bilo u junu. Tako se toga sećam. Nisam rekao da je on bio prisiljen. On je prihvatio da ide i da pomogne.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: U vašoj konsolidovanoj izjavi svedoka u paragrafu 49. vi kažete da je do tog incidenta došlo, da je Besim došao do vas „negde u maju“. Dakle to nije bilo u junu, već u maju. Da li sada znate da li je to bilo u maju ili u junu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne mogu da budem precizan sa datumima. Kada su me pitali istražitelji Međunarodnog Tribunala, ja sam im rekao da ne mogu da im dam tačne datume, da nisam siguran u datume, a to je izjava koju sam dao još pre dve godine. Dozvoljeno mi je da nastavim razgovor sa istražiteljima iako nisam bio u mogućnosti da navedem tačne datume, jer prošlo je devet godina, to znate. Međutim opisao sam događaj koji se desio.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson, gledam na sat i . . .

ADVOKAT EMMERSON: Da, ja ću ubrzo da završim.

ADVOKAT EMMERSON - PITANJE: Gospodine Cekaj, u vašem intervjuu na 128. stranici, kada ste opisivali taj incident, rekli ste da tada, dakle govorimo o trenutku kada je podneta ta žalba, *Crni orlovi* su već imali svoj štab u Rzniću/Irnici. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne. To nije tačno. Oni u to vreme nisu imali bazu.

ADVOKAT EMMERSON: Da. Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, da li ste spremni da unakrsno ispitujete svedoka? Gospodine Cekaj, sada će vas ispitivati gospodin Guy-Smith, koji je branilac gospodina Balaja. Izvolite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH

ADVOKAT GUY-SMITH: Da se zadržimo malo na pitanju datuma i molim vas da pažljivo slušate pitanja koja će da vam postavim i pokušaću da to uradim što brže.

SUDIJA ORIE: Gospodine Guy-Smith, ako hoćete da pozitivno utvrdite datume, to je u redu, ali u protivnom . . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Da to mi je namera.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Ako to želite molim da imate dve stvari na umu: prvo da su datumi možda tačni, možda nisu; ovi koje smo već pomenuli, ali isto možda važi i za datume koji će tek biti pomenuti. Molim vas nastavite.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vi ste u Rznić/Irzniq stigli kao komandant, prepostavljam 26. maja. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, Kao što sam rekao ranije.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pre nego što ste stigli u Rznić/Irzniq 26. maja, tvrdim da su *Crni orlovi* tek bili formirani i to kao posledica poziva dobrovoljcima da se javi koji je poslat 14. maja u Rzniću/Irzniq. Da li ste vi znali za to?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Znam da su oni svi bili dobrovoljci, ali ne znam o ovom ostalom što ste vi pomenuli.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ja tvrdim da *Crni orlovi* nisu uopšte postojali kao jedinica tokom meseca aprila. Da li to znate?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Na osnovu onog što sam lično čuo, oni su počeli u to vreme. Oni su posle toga bili sastavni deo OVK, ali nemam nikakve konkretne ili precizne informacije, osim onoga što sam vam upravo rekao. Kasnije sam saznao da su oni bili deo . . . te jedinice.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A kada kažete . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tako sam čuo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A kada kažete da ste kasnije saznali, da su oni deo te jedinice, da li ste znali da u trenutku kad ste vi stigli u Rznić/Irzniq, *Crni orlovi* su imali konkretnu funkciju i vi ste nam opisali u čemu se ona sastojala. Oni su bili gerilska jedinica. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Štab me je vrlo kratko o tome informisao.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Njihova uloga kao gerilaca je bila da operišu u području koje ste upravo pomenuli gospodinu Emmersonu, uključujući između ostalog Vokšu/Voksh, Drenovac/Drenovac i Prilep/Prelep. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kada kažete gerilske jedinice, oni su tako delovali. Oni dobiju zadatok, izvrše ga i posle toga se vrate u svoju bazu. Međutim, ponekad zavisno od situacije, oni bi ostali u određenom regionu. Međutim, koliko ja znam oni su se dosta kretali unaokolo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Oni su u stvari dosta dugo boravili u Vokšu/Voksh jer je bilo velikih okršaja u Vokšu/Voksh između OVK i srpskih snaga zbog pokušaja srpskih snaga da zatvore te linije snabdevanja. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, to je tačno. Ja sam to već rekao.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: To se desilo po vašem dolasku u Rznić/Irzniq kao komandanta podzone 2. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. tačno je.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Pre nego što ste došli u podzonu 2, u tu oblast koju ste opisali kao podzonu 2, da li ste znali da je došlo do okršaja u Babaloću/Babalooq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, čuo sam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li znate ko je bio vođa sela Babaloć/Babalooq tokom tih okršaja, pre nego što ste vi stigli u Rznić/Irzniq?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne znam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste ikad čuli za čoveka o imenu Faik Dodaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Znam Faika Dodaja.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li znate da je on bio komandant tog područja?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Znam da je on bio zadužen za to selo, ali u to vreme ga nisam poznavao, međutim sada ga poznajem. Moguće da je on bio komandant sela.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: On je takođe bio i komandant Šaptelja/Shaptej, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To ne znam.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Dok ste vi bili komandant sela Rznić/Irzniq vi nikada niste videli *Crne orlove* na obuci. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, ne.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Dok ste vi bili komandant sela Rznić/Irzniq u svom selu ste imali pet mladića koji su radili kao vojni policajci, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Oni nisu imali nikakvu konkretnu obuku, ali su bili postavljeni na te položaje.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Petorica njih? Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I bili su obučeni crne uniforme, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, ne. Nisu imali crne uniforme.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste vi razgovarali sa Besimom, Besim vam je rekao da se on sastao sa Togerom i da je razgovarao o tome da počne da radi za njega, a to je bilo praktično jedan dan pre nego što su počeli da rade. Da li je to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne. Tog dana kada su oni otišli, oni su razgovarali, bar tako mi je on rekao, da su oni o tome razgovarali upravo onog dana kada su otišli.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Rekli ste nam da ste razgovarali sa Togerom o tome što je Besim bio ljut i zabrinut. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tačno. Vrlo kratko.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I on vam se izvinio. Je li tako?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vi ste mu rekli da je on prekoračio svoja ovlašćenja. Da je to nešto što je trebalo vi da uradite, jer je reč bila o vašem selu. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I da svako naređenje u vezi sa kopanjem kanala ili bilo kojih drugih defanzivnih formacija, da je to bila vaša odgovornost, a ne drugih. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: To je bila odgovornost i zaduženje seoskog štaba. Ja sam bio zadužen za ta sela, ali je postojala još jedna osoba koja je bila komandant sela, kao što sam ranije pomenuo. Kada je neko izvan sela tražio pomoć, on je morao da kontaktira komandanta sela.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A vas je brinulo to što su *Crni orlovi* i Toger bili ljudi van vašeg sela. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Koliko je godina imao Adem Hulaj?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Sad ima negde 60 i nešto godina.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste čuli za taj incident, niste imali nikakvu informaciju o kakvoj vrsti sukoba i diskusije se radilo između Adema Hulaja i Togera, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne. Ne. Nisam imao tu informaciju.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Nemate nikakvu predstavu o tome šta se dogodilo pre nego što je pucano u Adema Hulaja, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, Nemam nikakve druge informacije izuzev onoga što sam rekao u svojoj pisanoj izjavi, jer ja nisam bio prisutan tamo.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste razgovarali sa svojom nećakom, ono što ste čuli od nje, a to je ono što ste vi naveli u svojoj izjavi, je li to bilo neposredno posle tog incidenta u kome se Toger uhvatilo za glavu i rekao nešto otprilike „zašto sam to učinio“. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda mu je bilo žao zbog onog što je uradio. To je moja lična pretpostavka.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Na osnovu informacije koju ste dobili od svoje nećake . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Vama je iz te priče koju vam je ona ispričala bilo jasno da je to bio nesrećan slučaj. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Tako mi je ona to opisala, na taj način.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Adem Hulaj je bio prijatelj Ramushevog oca Hilmija, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nemam saznanja o tome.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste čuli da je bilo razgovora između Hilmija i Adema Hulaja oko ovog nesrećnog slučaja i da je cela ta stvar razrešena?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nemam informacija o tome. Ne znam ništa o tome.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ako mi dozvolite da napravim neke pribeleške, možda će ubrzati unakrsno ispitivanje.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Razlog vaše posete onoj ženi u onom selu . . .

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne znam da li sad zbog ovoga treba da pređemo na privatnu sednicu da bih mogao da pomenem ime sela?

SUDIJA ORIE: Možda je pametnije da pređemo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Hvala vam gospodine sekretar.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kažete da ste otišli iz humanitarnih pobuda i ni iz jednog drugog razloga. Vi ste delimično bili zabrinuti zato što se radilo o ženi koja živi sama sa decom. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ona je živela izvan sela i ja sam otišao da je obiđem, kao što sam rekao, iz humanitarnih pobuda, da je pitam da li ima nekih problema i briga.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste je posetili, ona vam je rekla da neki njoj nepoznati ljudi uznemiravaju njenu porodicu i da su oni civili. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. U večernjim satima. Ne znam da li mi je to sve iskreno ispričala.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li je bila iskrena u tome što vam je ispričala ili ne, ali ona vam je prenela informaciju da dolaze ljudi ...

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li vam je rekla da ona ne zna ko su ti ljudi?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I takođe vam je rekla da su se predstavili kao ljudi koji dolaze iz nekih drugih sela?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne, nismo o tome razgovarali. To je bio vrlo kratak razgovor u stvari. Nisam se dugo zadržao, jer to nije bilo u okviru mojih nadležnosti i to je bilo odgovornost tog njenog sela.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Da li ste se, na osnovu razgovora koji ste obavili sa njom, uverili da je seoski komandant Skol Halilaj u stanju da se pobrine za tu ženu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. U tom periodu, da.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Poslednje pitanje. Taj gospodin s kojim ste razgovarali po imenu Besim, ako ne grešim, je pomagao u transportu oružja iz Albanije, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: On je sa ostalim ljudima iz sela odlazio. To je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Razlog što se pridružio, bio je da se sakupi oružje i da se doneše u selo, da bi se branilo selo, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Jeste, to je bio glavni cilj.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: On je po nacionalnosti ono što se naziva Egipćanin. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: On govori albanski, a to je njegova stvar kojoj nacionalnosti ili etničkoj grupi pripada.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Razumem to, ali ono što hoću da čujem od vas je da se on smatrao Romom ili Egipćaninom, zar ne?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Oni su tako sebe nazivali.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: A on je bio zainteresovan kao i svi ostali u selu, da pomogne u odbrani sela od srpskih napada. Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala vam.

SUDIJA ORIE: Gospodine Harvey.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Dobar dan, gospodine Cekaj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Cekaj, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Harvey, koji je branilac gospodina Brahimaja. Izvolite nastavite.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT HARVEY

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Dobar dan, gospodine.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Dobar dan, gospodine. Imam otprilike pet pitanja. Imamo pet minuta da završimo danas. U redu?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Pokušaću da budem kratak i ako je moguće, da mi odgovarate sa 'da' ili 'ne' i onda ćete moći pre kraja radnog vremena da ustanete iz te stolice. U redu? Prvo pitanje: u odgovoru na pitanje gospodina Emmersona u vezi sa napadom na Jablanicu/Jabllanicë, vi ste rekli da mislite da je to bilo 8. avgusta. U stvari, ja tvrdim da je to bilo 2. i 3. avgusta. Je li to tačno? Ili ste vi možda pogrešili, kada ste rekli da je bilo 8. avgusta?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Možda sam pogrešio. To je moguće.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala. Drugo: u vašoj pisanoj izjavi, za one koji žele da pročitaju, to je paragraf 41, vi ste rekli i ja ću sada citirati iz te vaše izjave „OVK na Kosovu je želela da ima Generalstab unutar Kosova“. Da li je tačno da je za vas koji ste delovali unutar Kosova, sada govorimo o julu 1998, bilo važno da Generalstab bude na Kosovu, a ne izvan Kosova?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Vaše pitanje je prilično nejasno. . .

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ako je. . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da li možete da ga postavite na malo bolji način?

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: U julu 1998 godine, da li je postajalo osećanje, da bi Generalstab trebalo da bude tu sa vama, a ne da bude van Kosova?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, postojao je zahtev da štab OVK bude unutar Kosova, a ne van Kosova.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Ja mislim da ste vi negde drugde rekli, da vama u to vreme nije bilo jasno ko je u tom Generalstabu i gde se on nalazi?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ne da je bilo nejasno, ali mi nismo znali gde je on lociran.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da. Da pogledamo sada paragraf 47. vaše pismene izjave, tri reda od kraja stranice, vi ste upotrebili ove reči „12 avgusta popodne srpske snage su se vratile u ista sela u kojima su bile prethodnog dana sa jedinicom za pljačkanje“ i upotrebili ste upravo taj izraz. „jedinice za pljačkanje“. Da li je to bio vaš utisak, ili ste imali informacije da su Srbi imali posebnu jedinicu, čiji je posao bio da pljačka, pali i hara sela, pošto bi ih njihove trupe prethodno okupirale?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Kao što ste rekli, ja mislim da je 12. avgusta bilo jedinica koje su ulazile u sela sa snagama za pljačkanje, kao što sam rekao, zajedno sa vojnim ili paravojnim formacijama. To je tačno.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: I to ne samo 12. avgusta, već se to vrlo često dešavalо u selima . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: U mnogim prilikama, ali sada govorimo o ovoj konkretnoj prilici.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Hvala vam. Da pređemo sada na moju poslednju temu o kojoj bih da porazgovaram sa vama, a ona se odnosi na sastanak oficira, s kojima ste vi radili u dolini Dukađin/Dukagjini. Da li je tačno da ste vi prisustvovali prilično velikom broju tih sastanaka, da biste koordinisali rad tokom leta 1998. godine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da. Imali smo razne vrste sastanaka na raznim lokacijama. To je tačno.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Je li to obično bilo jednom nedeljno ili češće?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Jednom nedeljno, dvaput nedeljno, jednom u petnaest dana, zavisilo je od toga kakve su konkretne okolnosti bile.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Da pređemo sada na konkretne reči, koje ste vi izgovorili u razgovoru, a mi ih imamo u transkriptu. Oni koji hoće da prate o čemu govorim neka pogledaju stranicu 73. One se odnose na period kada je održan sastanak na kome je Lahi Brahimaj bio prisutan i na kome je bio izabran za zamenika komandanta. Da li se sećate tog sastanka?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, 23. ili 24. juna.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: Tačno, 23 juna. I vi ste na 73 strani rekli sledeće: „bili smo informisani da Lahi Brahimaj više nije njegov zamenik, već da je to Nazmi Brahimaj“ i kada su vas pitali ko vas je to informisao vi ste rekli „Ramush“. To je bilo otprilike nedelju dana posle tog sastanka od 23-og. . Da li možete da potvrdite da li je ovo tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da tu ima nekih grešaka. Neko nas je informisao, ali tek dve nedelje kasnije. Funkcija Lahi Brahimaja je bila promenjena u Generalštabu i njega je zamenio njegov brat Nazmi Brahimaj.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: U redu. Na stanici 74. vi kažete da posle toga više niste videli Lahi Brahimaja.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Lahi Brahimaj je otišao u Generalštab OVK.

ADVOKAT HARVEY - PITANJE: I na kraju još ovo. Na strani 75. vi kažete „kasnije se predstavljao kao finansijski direktor u Generalštabu i više nije učestvovao na tim sastancima“. Je li to tačno? Kad kažem „više nije učestvovao na tim sastancima“ mislim na te sastanke, koje ste vi kao oficiri održavali u zoni Dukađin/Dukagjini?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislim da je on obavljao tu funkciju koju ste vi pomenuli.

ADVOKAT HARVEY: Hvala vam najlepše, gospodine Cekaj.

SUDIJA ORIE: Da. hvala vam gospodine Harvey. Imam teškoća da na 75. strani nađem ovo što ste vi sada citirali, pogotovo taj deo u kome se kaže „više nije učestvovao na tim sastancima“.

ADVOKAT HARVEY: (mikrofon nije uključen)

prevodilac: Mikrofon molim vas.

ADVOKAT HARVEY: . To je četiri reda od dna stanice, gde se kaže da više nije učestvovao na tim sastancima.

SUDIJA ORIE: Da, sad vidim. Hvala vam najlepše. Gospodine Kearney, stvarno morate da se usredsredite na ono što je najvažnije.

TUŽILAC KEARNEY: Hoću. Imam tri kratka pitanja. Dok postavljam prvo pitanje možda bismo mogli da pogledamo dokazni predmet 318.

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC KEARNEY

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: U vezi s ovim poslednjim pitanjem, koje vam je postavio gospodin Harvey, da li ste ikada ponovo otišli u Jablanicu/Jabllanicë posle 23. juna?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Mislite posle 23. juna?

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, da, jesam. Odlazio sam.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Želeo bih da vam ponovo pokažem onu kartu. Postavljeno vam je mnogo pitanja o njoj za vreme unakrsnog ispitivanja. Hteo bih da vas pitam sledeće: na osnovu vaših odgovora u unakrsnom ispitivanju, da li je tačno da je od druge polovine aprila, potom u maju, junu, julu i avgustu, pa čak i u prvom delu septembra OVK mogla slobodno da se kreće po celoj toj zoni, osim kada su srpske ofanzive bile u toku? Je li to tačno?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Pa to je bilo ratno vreme. Osim u mesecima avgust i septembar. U stvari izvinjavam se, osim . . . u septembru, mogli su tokom drugih meseci, ali je to zavisilo od okolnosti.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ta ofanziva u avgustu . . .

ADVOKAT EMMERSON: Izvinjavam se što prekidam, ali izgleda da u 12. redu nije nešto bilo u redu sa odgovorom. Iza reči „mesec“.

SUDIJA ORIE: Dajte, da samo pogledam.

ADVOKAT EMMERSON: Kad se kaže „osim“ onda bi trebalo ovo dalje razjasniti.

SUDIJA ORIE: Nemam sada . . . samo trenutak. Da. Zamolićemo svedoka da ponovi. Rekli ste „osim u mesecima“ pa onda jedan mesec nismo čuli, a drugi je septembar. Dakle u kojim mesecima je bilo ratno vreme osim. . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: U onim mesecima kada nije bilo srpskih ofanziva jedinice OVK ili pripadnici koji nisu bili na položajima mogli su se slobodno kretati.

SUDIJA ORIE: Gospodine Emmerson . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Bilo je to ratno vreme, naravno.

SUDIJA ORIE: Kada se vidi takav znak onda se to tokom večeri proveri i u konačnoj verziji se to sutra vidi. Gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Ta ofanziva u avgustu o kojoj ste govorili, pustimo sad po strani tačne datume, ali na osnovu vaših odgovora koje ste dali u unakrsnom ispitivanju, da li je istina da je onaj deo ofanzive koji se ticao kopnenih dejstava trajao samo dva dana? Samo dva dana za redom? Da li se to može reći?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ona je završila 12. i nije više bilo ofanzive do septembra, kada su se vratile i jedinice OVK i stanovništvo u pokušaju da se ponovo uspostavi normalan život.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Želeo bih da . . .

ADVOKAT EMMERSON: Izvinite. . .

SUDIJA ORIE: Mora da je nešto urgentno, jer gospodin Kearney ima samo tri pitanja.

ADVOKAT EMMERSON: Mislim da to nije fer rezime onog što je svedok rekao. Ono što je rekao je, da je samo ulazak u ta sela trajao dva dana, a ne da je kopnena ofanziva trajala samo dva dana. Svedok je rekao da je ofanziva trajala od 7. ili 8. do 12-og.

TUŽILAC KEARNEY: A ja sam upravo to želeo da razjasnim.

SUDIJA ORIE: Izvolite gospodine Kearney.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Gospodine Cekaj, avgustovska ofanziva, kopnena dejstva, ne govorim sada o granatiranju, samo o kopnenim dejstvima, da li je tačno da su Srbi ušli u sela jednog dana, povukli se pre noći, zatim ponovo ušli sledećeg dana i ponovo se povukli. Da li su se tako odvijale stvari gospodine?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Da, istina oni su ulazili u sela iz smera Babaloća/Baballoq, Glođana/Gllogjan, Rznića/Irzniq, dakle s istoka. Sa druge strane iz Prilepa/Prelep, Crnog brega/ Carrabreg, sa jugozapada ušli su u Rznić/Irzniq, ostvarili svoj cilj i zatim se povukli 12-og.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Konačno, kada vam je postavljeno pitanje o obuci *Crnih orlova*, vi ste rekli da u oni obuku vršili na jednom zemljisu zadruge severoistočno od Glođana/Gllogjan. Zanima me otkud to zante? Od kog ste to čuli?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Ja tamo nisam bio lično, ali to je moje nagađanje.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste lično poznavali neke pripadnike jedinice *Crni orlovi*?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Bilo je tamo pripadnika iz mog sela koje sam poznavao, kao i neke iz drugih sela.

TUŽILAC KEARNEY - PITANJE: Da li ste s njima razgovarali o aktivnostima te jedinice *Crnih orlova*?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ - ODGOVOR: Nismo imali puno kontakata.

TUŽILAC KEARNEY: Hvala. Nemam više pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala gospodine Kearney.

(*Pretresno veće se savetuje*)

SUDIJA ORIE: Ja imam nekoliko pitanja za vas. Nadam se da ćemo ih brzo završiti. Da li je u vašem selu bio još neki čovek koji se zvao slično vama? Shemsedin, a onda Cekaj ili Ceku, ili ste vi bili jedini čovek s tim istim imenom i prezimenom?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Nisam čuo prevod. Nisam čuo vaše pitanje, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ponoviću pitanje.

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Sad vas čujem.

SUDIJA ORIE: Da li je u vašem selu bilo još nekog sa sličnim imenom i prezimenom kao i vi, dakle neko kome je ime bilo Shemsedin a prezime ili Cekaj ili Ceku?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Ne, nije bilo nikog.

SUDIJA ORIE: U tom slučaju bih želeo da na trenutak pređemo na privatnu sednicu.

(*privatna sednica*)

sekretar: Časni Sude, opet smo na otvorenoj sednici.

SUDIJA ORIE: Da. Još jedno završno pitanje. Kada vas je gospodin Kearney pitao za to gde su *Crni orlovi* bili na obuci, vi ste rekli da samo nagađate da je to bilo na tom mestu, koje ste pomenuli? Na osnovu čega ste nagađali?

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Zato jer je to pogodan teren za obuku vojnika i kao vojnik smatrao sam da bi to bilo dobro mesto za obuku vojnika OVK. To je bila moja prepostavka.

SUDIJA ORIE: Hvala. Ja više nemam pitanja. Da li ima pitanja koja su pokrenuta mojim pitanjima. Nema. U redu. Gospodine Cekaj, ovim je završen vaš iskaz pred ovim Sudom.

Želeo bih da vam se zahvalim što ste ovamo došli i odgovarali na sva pitanja koja su vam postavljena. Nadam se da ćete se bezbedno vratiti kući. Molim poslužiteljicu . . .

SVEDOK SHEMSEDIN CEKAJ: Hvala.

(*svedok napušta sudnicu*)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kearney, ja bih predložio da se o pitanju rasporeda ne raspravlja u sudnici. U stvari osim ako nema . . .

TUŽILAC KEARNEY: Samo jedno administrativno pitanje, časni Sude. Želeo bih da se uvrsti u spis . . .

SUDIJA ORIE: To ćemo raditi sledeće nedelje.

TUŽILAC KEARNEY: U redu.

SUDIJA ORIE: Mislim da treba još štošta reći o tome. Jedino što moramo da utvrdimo da li nekom dokumentu mora da se dodeli broj. Moraju barem da budu označeni za identifikaciju, ali mislim da ih imamo sve, ako ne grešim. Gospodin Emmerson.

ADVOKAT EMMERSON: Ima nekoliko dokumenata, koje bih voleo da sledeće nedelje predložim s ovog mesta, jer nismo imali vremena zbog unakrsnog ispitivanja.

SUDIJA ORIE: U redu. To je druga stvar. Ali nema dokumenata koji su bili korišćeni, a nisu dobili brojeve. Je li to tačno?

TUŽILAC KEARNEY: Tako sam ja shvatio.

SUDIJA ORIE: U redu. Želeo bih da se zahvalim prvenstveno prevodiocima, tehničarima, stenografima, ljudima iz obezbeđenja, dakle svima koji su nam pomogli da ostvarimo, da se konačno završi posao sa ovim svedokom i da on ne mora da ostane preko vikenda još par dana, da bi odgovorio na par pitanja. Hvala vam. I zbog vas takođe ne nastavljamo da u sudnici rešavamo pitanja, koja su čak možda i pomalo dosadna. Prekidamo s radom do ponedeljka 21. maja u dva i 15 u sudnici I. Naravno uz ograde da treba tek završiti razgovore o rasporedu. Prekidamo s radom.

Sednica je završena u 19.12 h.

Nastavlja se u ponedeljak, 21. maja 2007. godine, u 14.15 h.

Fond za humanitarno pravo

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje